

Стефанъ Караджа

ОРГАНЪ НА ДОБРУДЖАНСКИТЕ МЛАДЕЖКИ ОРГАНИЗАЦИИ „СТЕФАНЪ КАРАДЖА“ ВЪ БЪЛГАРИЯ
Редакторъ: БОРИСЪ ЧЕРНЕВЪ

Излиза два пжти въ месеца.
Годишенъ абонаментъ:
за членове 20 лева, нечленове 25 лева.
Отдѣленъ брой 2 лева.
Редакция ул. „Ник. Николаевичъ № 19
Секретариатъ: ул. „Приморска“ № 15

Великиятъ безсмъртникъ

Историята на освободителнитъ борби на българския народъ е отбелязала въ втората половина на миналото столетие имената на плеада героични български синове, които сж загинали по балкански чукари и горски усои на родната земя, водени отъ голѣмия идеалъ за нейната свобода и независимост!

Между тѣхъ блести съ ослепителна свѣтлина образътъ на Караджата, положилъ мѣченически животъ предъ свещениятъ олтаръ на Родината!

Караджата е билъ единъ отъ ония, които сж съчетали дѣлата съ думитъ си! За него може да се говори само съ чувство на благоговение и възторгъ!

Непрекъснатъ изразъ на недоволство бунтъ, на борби и страдания, на безумни подвизи и неуморими проповеди за свобода—ето духовниятъ ликъ на безсмъртния Караджа, родилъ се, живялъ и агиналъ геройски подъ ослепителниятъ блясъкъ на една звезда, която го изведе по стрѣмния и трѣнливъ пжтъ на духовно величие и съвършенство.

Високото съзнание за синовенъ дългъ къмъ майката — Родина, несломимиятъ духъ и непоколебимата вѣра въ тържеството на освободителното дѣло, издигнаха Караджата въ редицата на най-заслужилитъ синове на поробената тогава българска народъ.

Смѣлостта и себеприношението му отъ една страна и мждростта и живиятъ умъ отъ друга, лежатъ въ основата на неговата неуморима дейностъ, като революционеръ и войвода.

Смѣлъ до безумие и мждръ до неузнаваемостъ, той е душата на ония, които въ далечна чужбина калятъ духъ и души за неравна борба съ поробителитъ на родната земя.

Неговиятъ неспокоенъ борчески духъ и вродениятъ му стремежъ къмъ свободата, сж му отредили още отъ юношескитъ години трудния пжтъ на вдъхновенъ борецъ за народни правдини.

Гордъ съ българското си съзнание, смѣлъ и непоколебимъ въ борбата си съ малки и голѣми потисници и изедници народни, биле тѣ турци или български порбаджии, Караджата израства въ съзнанието на поробенитъ си сънародници, като неустрашимъ защитникъ на онеправданитъ и вѣчно гоненитъ.

Самъ преследванъ, затварянъ и изтезаванъ, заради дързостта му да протестира противъ беззаконията и произволитъ на турската властъ, той смѣло се хвърля въ огъня на революционнитъ борби.

Той е въ легията на Раковски въ Бѣлградъ!

Той е между хъшоветъ въ Браила, Букурещъ и Гюргево, кждето работи за повдигане духътъ и волята имъ за борба!

Насърдчава и ентузиазира едни, кории жестоко бичува други, които въ пиянство и леностъ сж забравили дългътъ си къмъ поробената Родина!

Голѣмото обаяние и неотразимата сила на неговата личностъ иматъ за предпоставка силно волевата му и строго нравственна натура. За него не е сжществувала работа, недостойна за положение то му, която той да не е извършвалъ

тихо и безшумно.

Буйниятъ, разпаленъ хъшъ е билъ и удивително разсудливъ деятель, който е мразилъ пустословието и самохвалството.

Караджата не се е колебаелъ да ругае всички ония, които сж искали да минаватъ за родолюбци, а не сж били готови и на най-малки жертви. Въ Букурещъ е ходелъ съ тояга въ ржце да удри де кого свари отъ охотницитъ на евтинъ патриотизъмъ, които при звѣна на чашитъ съ вино сж обичали да говорятъ за бойни подвизи, за разгромяване на Султана и гнилата му държава. Веднажъ, при избликъ на неудържимо възмущение и погнуса, той е казалъ на нѣколцина: „Не ви е срамъ, утре ще отивате да сложите кости за свободата на отечеството си, а още продължавате да се напивате като биволари“.

Ето тази нравственна сила е издигала Караджата тѣй високо и го е утвърдила въ съзнанието и сърдцата на ония, които той съ своята пламенностъ и жива вѣра е увлѣкълъ въ борба на животъ и смъртъ — за вѣра и независимост!

И ний го виждаме да кръстосва балканскитъ дебри съ отборъ другари—хайдути, за да мъсти за поругана народна чест!

Годината 1868, последната отъ животътъ му—легенда, увѣнча свѣтлото му дѣло съ ореола на неуведаема слава! Тя остави върху страницитъ на българската история неизличимия отпечатъкъ на удивителенъ героизъмъ и себеприношение.

Ведно съ Хаджи Димитъръ, начело на 128 бунтовници, Караджата премина тихия бѣлъ Дунавъ и встѣпи на свещената родна земя, въ кървава бранъ съ вѣковния тиранинъ, призовавайки на бунтъ поробенитъ си братя.

Една кървава диря отъ дунавския брѣгъ до Балкана бележи неговиятъ пжтъ къмъ безсмъртието!

Българскиятъ народъ не получи тогава свободата си, но за ония които се жертвуваха за нея може да се каже само, че

„Изпълниха своя свещенни заветъ и воля и клетва, изпълниха тѣ“.

Чутовниятъ подвигъ на Караджата — „да умре съ сабя въ ржка за свещенитъ права на отечеството“—заслужено вдъхновява и ентузиазира прокудената добруджанска младежъ и й вдъхва вѣра и упование въ собственитъ й сили, въ борбата съ заробителитъ на отрудениятъ и онеправданъ добруджански народъ.

Добруджанската младежъ гори въ пламъка на свещенния заветъ на безсмъртния Караджа и въ тежкитъ дни на изгнаничество които живѣе, работи съ пълно себеприношение и готовностъ за саможертва за свободата на поробената си Родина.

Добруджа ще получи свободата си, защото въ сърдцата на нейнитъ млади синове горятъ искритъ отъ божествения огънь, който възпламени едно голѣмо сърдце — сърдцето на нейниятъ най-великъ синъ Караджата, отъ когото младитъ се научиха — умъ, енергия и животъ за Добруджа да жертвуватъ!

Ив. Ц. Ханджиевъ

Знаме за младитъ

Духовниятъ образъ на Караджата е изразъ на една епоха на необикновени дати и събития. Въ днитъ на нашето робско минало той се справялъ съ живота не въ заключенитъ кабинети, а винаги въ действителността е реализиралъ своитъ мечти съ похвата на предвидливъ политикъ-борецъ. Въ вихъра на борбата той вложи своя самобитенъ умъ, безстрашие, беззаветна преданостъ и чудна съобразителностъ въ най-крѣпостанитъ и опасни моменти.

Скжпото у Караджата е неговата любовъ къмъ живота и родината. Младежта, въ която гори пламъка на голѣмия националенъ идеалъ, будната мисль, активния духъ и купнежъ къмъ справедлив и свободни дни, на тая младежъ живота, подвига и всѣка мисль на Караджата не може да останатъ чужди, далечни.

Но не само това е ценното, скжпото у Караджата—нещо друго прави неговия замахъ чаровень, силенъ: съ чудна хармоничностъ той сле своитъ мечти съ живота.

Значението на Караджата не се изчерпва само съ героичната му смъртъ и под-

вигъ, то се допълня и отъ идейнитъ му схващания на революционната борба. Освобождението на национално потиснатитъ е тѣхно собствено дѣло. Караджата даде на своитъ братя и на цѣла Европа живия примѣръ на свободната самопожертвувателностъ за най-скжпото желание на човѣка — свободата.

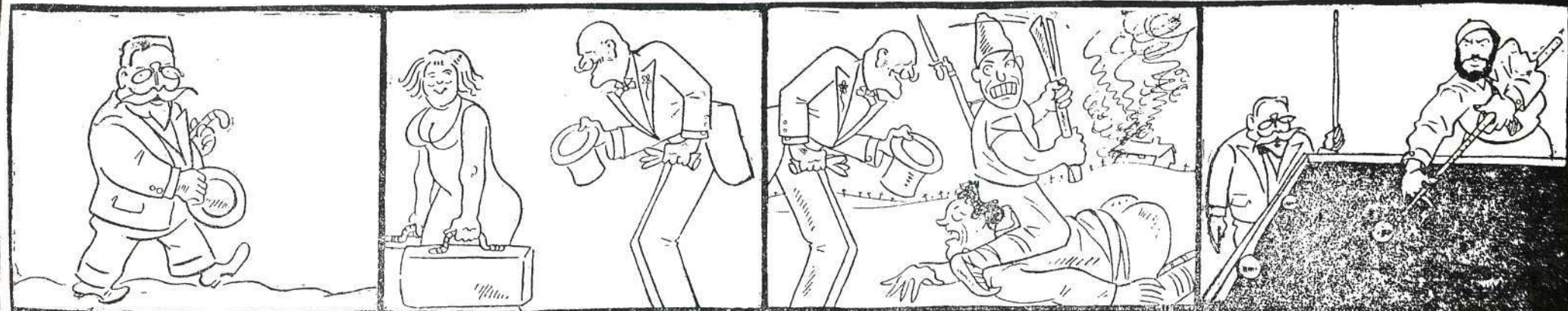
И днесъ, когато се навършватъ 65 години отъ смъртта на оня, който най-много обичаше народа си, нека не забравяме, че неговата родна земя — Добруджа—е превърната на гробница. Въ тоя день младитъ, които може да живѣятъ съ различни идеали и политически системи трѣбва да се вслушатъ въ будящия зовъ на роднитъ безсмъртници, трѣбва да заживѣятъ — тѣ сж длъжни — съ повелитъ на своята родна земя, да се вслушатъ въ стенанията, надеждитъ и въ голѣмата трагедия на земята, дето „златно жито зрѣй и вакло стадо блѣй“.

Въ тъмнината на нашата политическа и духовна действителностъ дѣлото на Караджата е пжтеводна звезда, тя чертае пжтя на народа ни и неговата младежъ къмъ свободенъ и обединенъ племененъ животъ.

Да свържемъ образа на тая красива глава съ образа на поробена Добруджа и свалимъ шапки. Анастасъ Петровъ

Какъ свикнахме да се дърнимъ въ „Чундо общество“

Отъ К. Буюклиски

Предлагаме на чело на манифестациитъ. въ ния на Караджата да бжде д-ръ Даневъ.

Въ България — Извинявайте мадамъ Мета, че нашитъ митничари Ви заловиха въ контрабанда!

Въ Добруджа — Извинявай цинцарино, но добруджанеца не забравя, че е българинъ!

Въ кафене „Съвременность“ Карадната: — Заповѣдайте почитаемия г-нь Д-ръ Даневъ да изиграемъ една партия. Д-ръ Даневъ: — Защо не... може да поканимъ и колегата проф. Йорга — той е мждобъръ майсторъ на карамбола.

Когато четата на Стефанъ Караджа премина поробена България, за да отпочне своята героична борба за освобождението на българския народъ, въ издадената отъ нея по този случай прокламация между другото се казваше: „Братя, времето е дошло и ни вика да си дириме нашите права. Нека го послушаме и се покажемъ предъ свѣта народъ достоенъ за свободата“.

Този зовъ дълбоко се отекна въ поробеното българско племе, — той стана изходенъ пунктъ на подетото революционно движение. Четата на Стефанъ Караджа и Хаджи Димитъръ бѣше първата, която мина въ България съ политическа целъ. Именно за това и значението ѝ за националното самосъзнание и за свободата на българския народъ е извънредно голѣмо.

Лозунгитъ на борбата, които Стефанъ Караджа издигна, се съдържатъ въ думитъ: вѣра, народностъ и свобода. Въ името на тѣзи идеали той и неговитъ съратници развѣха прѣпорѣца на бунта, пренебрегнаха личното си благополучие и съ себеотрицанието на герои-мъченици подпалиха революционната борба, която въ скоро време обхвана почти цѣла България.

Самочувствието на четата и нейната национална идеология най-добре се манифестираха въ следнитъ думи, които заемаме отъ манифеста ѝ: „Не се надѣвайте никому да дойде и ви освободи, седещъ съ сгърнати ръце. Надеждата да ви бѣде основана само и само на вашитъ юначни ръце, защото тѣ сж истинни и вѣрни ви приятели и помощници, които ще ви помогне и избави“.

Впечатлението отъ прокламацията на четата трѣбва да е било извънредно голѣмо. Тя издигна въ култъ дѣлото на националното освобождение, което посочи като народно, при това-разрешението му тя постави въ зависимостъ отъ щастливата развръзка на отпочнатата борба между подиснати и поробители.

При организирането на четата, въ нейния героички подвигъ, особено за повишения ѝ ентузиазъмъ, най-голѣмъ дѣлъ е ималъ Стефанъ Караджа. Въ книгата на А. Савичъ, неговъ съвременникъ, срѣщаме следнитъ думи, казани отъ Стефанъ Караджа при заклѣняването на четниците: „Да изпълнимъ дългъ надъ дълговетъ, да презремъ смъртта и да знаемъ да умремъ съ сабя въ ръка за свещеннитъ права на отечеството“.

Този духъ е саможертва и за всеотдайна служба въ олтаря на народната революция се подчертава и въ другъ пасажъ отъ речта на Ст. Караджа: „Всички предъ свещенната мисия сме равни, а пъкъ голѣмцитъ ще бѣдатъ онѣзи, които на бойното поле съ оружие въ ръка докажатъ, че сж голѣми юначи“.

Стефанъ Караджа много добре е разбиралъ, че първото условие за успѣха на отпочнатото дѣло е едномислието. Но, което е по-важно, той не само говорѣше за него, но и съ своя личенъ животъ доказа, че го счита за първа и най-важна предпоставка. Той казва: „Отъ несъгласието се раждатъ интриги, разединението и най-после сигурното загинаване“. Този е лѣйтмотивъ въ неговата знаменита речъ. Заключение, което се налага отъ едно по-внимателно вглеждане въ нея, е твърде характерно за личността на Караджата. Успѣхътъ на народното дѣло той поставя въ зависимостъ отъ взаимното довѣрие на самоотрѣклитъ се юначи въ единството и несъкрушимата имъ воля, най-после — въ тѣхното велик призвание да дадатъ въ жертва своя животъ предъ олтаря на националната революция.

Жизнениятъ пѣтъ и трагичната съдба на Стефанъ Караджа направиха отъ неговата личностъ култъ за поколѣнията. Дори и съвременниците му питаеха къмъ него особено чувство на благоговение. Това преклонение предъ подвига и дѣлото на Стефанъ Караджа рельефно е подчертано и въ знаменитото стихотворение на Христо Ботевъ „Хаджи Димитъръ и Хаджи Димитъръ“. Въ него ни се изяснява отношението, което лично Ботевъ и неговитъ съвременници сж имали къмъ Стефанъ Караджа. Той е билъ за тѣхъ въплотение на юначния духъ, който укрѣпѣлъ бунтовника, затова и Хаджи Димитъръ въ предсмертния си часъ очига духътъ на Караджата. За своитъ съвременници той е билъ постигнатия блѣсъ на бунтовника: волята за смъртъ и неутолимата жажда за свобода.

Днесъ духътъ на апостола съ ослѣпителна красота живѣе въ душитъ на всички българи поробени и освободени, — защото въ неговото лице е въплоте-

на борбата за националното освобождение и културното единство на българското племе, — единъ идеалъ, който очаква апостоли и борци, за да бѣде осъщественъ въ бѣдащето.

Наистина, днешното време изключва срѣдствата за борба, които накарала Стефанъ Караджа да презре смъртта и „да умре съ сабя въ ръка“ за свободата на българския народъ. Но идеалътъ на който той се принесе въ жертва, който погълна плеада великани на българската революция — и днесъ и дѣлги години още — ще примамва поколѣнията и ще ги опиянява въ тѣхния възходъ къмъ по-добри дни за изстрадала България.

Това сме длъжни да напомнимъ особено днесъ, когато Ньойския договоръ отново хвърли въ робство добруджанскитъ българи и родината на Караджата — поробена и измъчена Добруджа. Силитъ победители обещаваха на българския народъ, че нѣма да лишатъ неговитъ поробени покрайнини отъ правото имъ да се чувствуватъ български и населяващитъ ги поробени българи — да говорятъ и да се молятъ на свой майчинъ езикъ, — да бѣдатъ нераздѣлна частъ отъ общото българско семейство. Уви, известнитъ точки на Уйлсонъ бѣха най-жестоко опровергнати отъ горчивата действителностъ и отъ гаврата на която днесъ сж подложени всички поробени българи, въ това число и добруджанци.

Ромѣнската олигархия, следъ като обсеби северна Добруджа, закрепости въ нея единъ режимъ на нечувано културно, народностно и политическо безправие. Нейнитъ апетити порастаха и следъ поробването на южна Добруджа, кждето тя се прояви още по-жестоко къмъ добруджанци. Кърджалийскитъ времена отново се възкресиха и сигурността за имота, честта и живота станаха жестока действителностъ, а наедно съ това постави се въ ходъ денационализацията, обезземляването и поголовнитъ убийства.

Тази е равносметката която трѣбва да се направи, като припомнимъ революционното дѣло на Стефанъ Караджа. Тя е жестока, страшна, безчовѣчна и тжжното въ случая е, че тази система бѣ възкресена въ вѣка на хуманността и демократията, когато народитъ чрезъ О.Н. и посрѣдствомъ сжществуващитъ миролюбиви културни и други международни организации искатъ да установятъ въ свѣта повече търпимостъ и национално самоопредѣление.

Голѣмитъ хора за единъ народъ и неговитъ велики покойници сж изворъ на упование и надежда. Като неугасващи фарове тѣ освѣтляватъ историческата мисия на своя народъ. Тѣ сж съкровищницата на неговитъ идеали и национални домогвания, защото въ тѣхъ сж скжтани живеца и вѣрата въ по-добро бѣдаще.

Между великанитъ на българската национална революция Стефанъ Караджа не е отъ най-малкитъ. Затова неговата паметъ извиква чувство на възторгъ въ всички срѣди. Окрилени отъ героичния му подвигъ, днесъ когато Добруджа е поробена, неговитъ сънародници като чувствуватъ паметта му, разгарятъ въ душата си надеждата, че едно право дѣло, каквото е добруджанското, рано или късно ще победи, че никоя справедлива кауза не е бивала затривана отъ историята.

Въ този смисълъ зовътъ въ прокламацията на Караджата ще пребѣде въ годинитъ, като национална реликва: „Братя, златогривиятъ лъвъ реве и ни вика! Нека всички се притечемъ подъ неговия прѣпорѣцъ и съгласно съ едни уста да извикаме: свобода или смъртъ!“

Нечо Господиновъ

ДРЕХИТЪ ВИ

ще се почистятъ химически, боядисатъ и изгладятъ парно най-отлично и безъ повреди при парното бояджийско и химическо ателие

„ПРОГРЕСЪ“

ул. „6 септември“ № 4 на

Я. Г. Василевъ

ВАРНА

Не може да има и мисълъ, че Добруджанското дѣло по своето естество и характеръ, е чисто народно и национално дѣло.

Винаги когато искаме да си представимъ образа на Караджата, у насъ възстава безсмъртния стихъ на Ботевъ: „И търсятъ духа на Караджата“. Защо героиятъ на неговата балада, най-близкия приятелъ на Караджата, продумва тия първи думи? Ние мислимъ, че Хаджи Димитъръ е чувствувалъ нужда, дори и въ сѣня си отвѣдъ живота, отъ близостта на своя най-вѣренъ другаръ, но Ботевъ не по-малко отъ него е чувствувалъ тази празнота въ живота на революционното дѣло отъ загубата на единъ такъвъ значителенъ образъ. Ала въ сжщото време е чувствувалъ и една пълнота, нѣщо завършено: — единъ подвигъ който е намѣрилъ своята последна форма. Ботевъ ни открива връзката, която има съ образа на Караджата.

Ала въпросътъ е, — защо ние си представяме образа на Караджата единствено и най-напредъ чрезъ стиха на Ботева? Преди всичко, защото ние нѣмаме друга представа за Караджата добита отъ документи, понеже за него е писано много малко. Обаче, има една друга причина, по важна отъ тази. И тя е, — защото ние не можемъ да видимъ Караджата иначе освенъ презъ духа на Ботева. Бихъ казалъ, че това е едно правилно виждане. Караджата е най-близката до Ботева личностъ, а сжщо тѣй и най-голѣмиятъ представителъ на българската революция преди Ботева. Разбира се, у него живѣе една епоха, както у Ботева, у него нѣма оптимизма на Левски, но у него има по нѣщо отъ всички дейци на възраждането, нѣщо отъ упоритостта и фанатизма на Раковски, нѣщо отъ реализма и духовната свобода на Ботева, нѣщо отъ пропагандаторския духъ на Левски. Не само като четникъ е бележитъ Караджата и като герой, загиналъ въ бой съ турцитъ, като прѣдшественикъ на онази епоха, на която Ботевъ даде завършека: — епохата на четническата борба съ врага.

Нѣма значение, че други преди Караджата сж поведжали чети изъ балкана, за да бранятъ отечеството, важното е, че Караджата пръвъ поставя единъ исторически проблемъ, който Ботевъ отпосле разрешава: — въ своята дивна поема, проблемътъ за героя умрѣлъ на балкана въ смъртъ незначайна мистична. И ние разбираме защо Ботевъ въ стиха си иска да намѣри духа на Караджата, — защото подвигътъ на Караджата го е вдъхновилъ да иска и той такава смъртъ.

Значението на Добруджа въ политиката на Ромѣния

Днесъ Ромѣния, както и Югославия, представлява едно териториално владение, което въ периферията си е чуждо, т. е. населено съ инородни елементи. Така е на западъ съ Банатския край, на северъ съ Трансилванския, на изтокъ съ Бесарабския и на югъ съ Добруджа. Това положение, именно, създава на ромѣнската политика голѣми грижи, насочвайки постоянно нейното внимание къмъ безпокойната периферия. Но къмъ никоя друга гранична областъ тая политика не е тѣй зорко и остро насочена, както къмъ югъ — т. е. къмъ Добруджа. Всички усилия се правятъ за затвърдяването на ромѣнската властъ въ тая областъ и всички срѣдства се турятъ въ действие за нейното ромѣнизване отъ четиринадесетъ години насамъ.

Защо това е така?

Защо главниятъ напѣтъ на ромѣнската политика се очертава най-вече на югъ къмъ насъ — повече отколкото къмъ другитъ краища на ромѣнската държава?

Нека си припомнимъ думитъ, които Авереску бѣ казалъ на единъ нашъ бившъ министъръ преди нѣколко години: „За мене Добруджа има по-голѣмо значение отъ Трансилвания!“

Ето ключътъ на въпроса — на всички тия усилия, които Ромѣния прави за затвърдяването ѝ въ Добруджа — за нейното пълно етническо овладяване.

Но съ това не се изчерпва ромѣнския стремежъ. Твърде кжсгледо ще бѣде да мислимъ, че Ромѣния би била окончателно задоволена съ една напълно ромѣнизирана Добруджа.

Нейната крайна целъ е друга. Нейнитъ съкровени аспирации отиватъ по на югъ — къмъ линията Русе — Варна, а следъ туй и къмъ Камчийската долина — до стратегическия хребетъ на източния Балканъ. Това е нейната предпоставена задача, за разрешението на която тя винаги дири случай, време и възможностъ. Така бѣ въ края на Балканската война, когато ромѣнската кавалерия се смѣнна ненадейно презъ нощта на 29 юлий 1913 г. и зае гр. Варна.

И трѣбва да знаемъ, че това жадува-

Смъртта му създава разни легенди средъ народа. Неговото държане прѣсжда показва една личностъ, у която живѣлъ единъ реализъмъ, изразенъ отговора, който той е далъ на турски власти при разпита. Този отговоръ прѣви впечатление съ своята прямота, която бива поставена и въ програмата борба на възстаницитъ. „Не мога търпя вече турското робство“ — е казалъ Караджата. Никакво прикритие на името си, никакво симулиране на дейността и целитъ. Прямотата е срѣдство на тинския борецъ. Въ тази прямота трепголѣма човѣчностъ. Въ нея има еднзрѣлостъ, едно разрешение на проблемата за свободата и на проблемата смъртта. Тази зрѣлостъ е простотата Караджата се изправя предъ насъ, именно, въ простотата, която го прави толкова близкъ до народа и толкова близкъ до нашето време. Тази простотата темперамента, който колкото и буйно озарява съ ореола на едно смирение до каквото малцина дейци на Възраждането спиратъ, — смирение на апотолъ, който има само единъ идеалъ — да се приравни съ народа — и да бѣготовъ всѣки моментъ за жертва. Въ това себеотрицание има нѣщо действително апостолско. И борбата е само пъкъ къмъ това себеотрицание. Караджата стига до своя жертвеникъ съ всичката сила на темперамента си и въ всичката вѣра, която той има въ висшия смисълъ за собственото си дѣло. Той чувствуваче въ тоя мигъ цѣлиятъ народъ е обнналъ очитъ си къмъ него. Неговата вѣра, както вѣрата на всички борци оная епоха, не е нѣщо абстрактно. Тя въ борбата и въ страданието на Караджата, въ легендата около неговата личностъ, която е живѣла въ народното съзнание.

Този е ликъ на Караджата. Това е неговата личностъ, — проста, праволинейна, безъ сложността на Ботева и ексравагантността на Раковски, безъ динамизма на Левски и драматизма на Каравелова.

У Караджата има една праволинейност, прямота и освобождаване отъ всички проблеми на Възраждането, тъкмо за това и личността му се явява като прѣдтеча на голѣмитъ личности на Възраждането.

Д-ръ Милко Ралчевъ

но разширение на Ромѣния къмъ Варна и Балкана не произтича отъ нужда за територия, каквато тя има достатъчно население си въ днешнитъ ѝ граници. Нашата съседка даже би пожертвувала частъ отъ своитъ северни области, само да получи разширение на югъ и по тначенъ да бѣде считана напълно балканска държава, а не отчасти, както сега. Защото само така, като балканска държава, тя би претендирала единъ денъ за изходъ на Бѣло море, за единъ нестрателенъ коридоръ отъ Георгево или Силистра презъ Балкана за Дедеагачъ и Порто-Лагосъ.

Ето спотаената мечта на ромѣнската политика — миражътъ, който се носи предъ нея и който омайва нейнитъ ръководители!

Тоя прикритъ стремежъ на Ромѣния презъ Добруджа и Балкана къмъ Егея напомня ясно очертания вече такъвъ на нашата западна съседка Сърбия къмъ Солунския заливъ — стремежъ, който сжщо минава презъ една наша родна покрайнина — поробена Македония.

Два неуклонно прокарвани стремежа презъ живота тѣло на български земи и двата еднакво гибелни за националната ни цѣлостъ и независимостъ. Два скоби, спуснати отъ Бѣлградъ и Букурещъ, съ задача да бѣдатъ превърнати нѣкога въ обръчъ и да притиснатъ стопанското и национално развитие на българския народъ.

Нека винаги имаме предъ видъ тѣзи два чужди аспирации отъ северъ и западъ винаги проникновено да насочваме въка наша политическа стѣпка, за да не излѣзе тя отново съдбоносна за народа България!

Борисъ Сахжзовъ

Когато се изучава Добруджанскитъ въпросъ не трѣбва да се забравя, че той е билъ винаги въ тѣсна зависимостъ съ историческитъ моменти и политическитъ условия, които преживѣватъ народитъ.

Добруджанската емиграция, а заедно с нея и цълият български народ, се готви да празнува деня на Караджата, който стана символ на свободата на цъла Добруджа.

Добруджа, люлката на българската държава, там, където преди тринадесет столътия се образува първото българско царство, Добруджа, която от въкове е съставлявала винаги неразривна част от българската държава и е дълила всички радости и скърби с останалото българско племе, изпитва немилостивитъ удари на жестоката българска сждба, която през последнитъ години сполетъ нашия народъ.

Повече от 800,000 българи въ Бесарабия и Добруджа останаха въ границитъ на ромънската държава. Ромънската власт не отрича тѣхното съществуване като отдълно народностно малцинство, както това правятъ гърци и сърби въ Македония, Тракия и Западнитъ покрайнини, но и букурещкото правителство до сега отказва да изпълни задълженията, които миноритарнитъ договори му налагатъ спрямо това население. То не само бѣ материально разорено следъ завладяването, но и подложено на единъ мораленъ тероръ, който цели или неговото изгонване въ България, както това вече става съ хиляди наши нещастни сънародници.

И тази политика отъ страна на букурещкитъ управници съвсемъ не е отъ естество, въпрѣки зачестилитъ напоследъкъ платонически манифестации за ромъно-българското сближение, да донесе каквото и да е за подобрене отношенията ни съ нашитъ северни съседи.

За жалостъ, трѣбва да се подчертае, че тая политика спрямо българското население въ Ромъния, особено спрямо онова, което населява Южна Добруджа, се прокарва съ еднаква последователностъ отъ всички досегашни ромънски правителства, включително и ония, които сж правили декларации за нуждата отъ едно искрено ромъно-българско правителство и за необходимостта да се защитатъ свещените права на народностнитъ малцинства.

Националъ-царинистката партия въ различие отъ останалитъ ромънски партии, се отличава съ сравнително най-голъма демократичностъ въ вътрешното управление на държавата. Тя винаги заявява че държи за историческата резолюция, взета въ Алба-Юлия по отношение на малцинствата, която гласи: „Пълна народностна свобода на всички населяващи народности. Всѣко народносно малцинство ще се просвъщава, администрира и сжди на своя собственъ езикъ отъ лица, изходящи отъ срѣдата му“.

Тая резолюция, която е въ хармония съ задълженията на ромънската държава по миноритарнитъ договори и до сега стои неизпълнена по отношение на българитъ въ Добруджа и Бесарабия. Българското малцинство въ тия области нѣма нито своитъ училища, нито своитъ църкви, нито слонитъ културни и народностни учреждения. То не се „просвъщава, администрира и сжди на свой езикъ“, както му обещаваха резолюцията отъ Алба-Юлия. Като народностно малцинство то е безправно.

Такива сж печалнитъ констатации, които могатъ да направятъ днесъ, когато се чествува паметта на Караджата и

Кога срѣднощнитъ камбани
размахатъ ледени крила
за бунтъ тълпитъ да събудятъ
отъ хини, градове, села —

не чакай ме при тебе, майко,
глава да скрия въ топълъ skutъ,
смъртта за майка ще ми бѣде,
милувка — черниятъ барутъ!

А утрото кога огрѣе
последния разбитъ затворъ,
ти съ бѣло знаме поздрави го
отъ нашиятъ посърналъ дворъ!

Василъ Павурдниевъ.

Ревизия на добруджанската граница

Докато въ Европейския печатъ, както и между отговорни държавници, въпросътъ за ревизия на мирнитъ договори е предметъ на живъ интересъ и на конкретни осъществения, въ южна Добруджа взема все по-прононсиран размѣри изселването на мѣстното население отъ българи и турци.

Трагичната сждба на българитъ остава незабелязана. Въпрѣки всичкитъ отрицателни последици, които изселването на едно разорено и отчаяно население носи съ себе си, трѣбва съ болка да се констатира, че българската държава, както и българската обществност не направиха усилия които бѣха възможни и които се налагаха, за да се тури край на режима, който предизвиква изселването. По свой починъ и ромънскитъ управници не изпълниха онова, което имъ се налагаше, и което тѣ не веднѣжъ обещаваха да сторятъ.

Единъ отъ най-добритъ познавачи на положението въ южна Добруджа, бившиятъ добрички депутатъ г. Еуджениу Замфиолу, въ една искрена статия помѣстена въ в. „Д и м и н я ц а“ отъ 28-й юлий, посочи нѣкои отъ многото причини за изселването на българи и турци, „възмутителни неправди“, както ги нарича той, „липса на човѣщина, на справедливостъ, на точно прилагане законитъ“, въвеждане на съсипателни закони, каквито нѣма „въ никоя друга област на страната, пѣкъ и никжде по цѣлото земно кълбо“.

Първа реакция противъ масовата емиграция отъ Добруджа е проявена отъ страна на турското правителство. Единъ букурещки вестникъ изнесе, че турския пълномощенъ министръ въ

денътъ на Добруджа. Караджата даде живота си за свободата на България и преди всичко за свободата на Добруджа. Неговиятъ заветъ ни задължава да продължимъ борбата за свободата на поробенитъ български краища.

Въ двадесетия вѣкъ, въ вѣка на свобода, просвътата и демокрацията, робството не може да бѣде дълготрайно, даже и на Ориента. Въ една или друга форма, добруджанскитъ българи ще получатъ своята свобода.

Съ тази надежда живѣятъ добруджанци отсамъ и отгатакъ добруджанската граница.

Проф. Г. П. Геновъ.

Въ паметъ на Караджата
А веотъ кога до тебе стигне,
че падналъ съмъ въ борбата
прѣвъ,
сълзи не лѣй, а изправи се
предъ бртската пролѣта кръвъ
и горда закълни тогава
борцитъ, майко, до единъ
въвъ подвигъ и борба велика
да паднатъ, като твоя синъ!

Букурещъ е ималъ среща съ ромънския министръ на земледѣлието и държавнитъ имоти, въ чието ведомство спада въпроса за колонизацията, отнемането на земитъ и цѣлата редица отъ мѣрки за стопанското разорение на населението въ Добруджа. Разисквало се е по изселването на турцитъ и отъ ромънска страна сж били дадени увѣрения, че ще се взематъ всички мѣрки щото „турцитъ да останатъ въ Добруджа, като държавата ще направи всички жертви, за да иматъ тѣ единъ спокоенъ и по-удобенъ животъ“.

Ако подобни постѣпки се предприемаха съвмѣстно отъ правителствата, които сж заинтересувани въ туряното край на една междудържавна и международна напасть, ако се бѣха предприели години по-рано отъ турското и българско правителства, съвмѣстно или по отдѣлно, много страдания можеха сигурно да бждатъ предотвратени, много по-малка и по лесно изцѣрима би била язвата въ отношенията на държавитъ, свързани съ добруджанската проблема, а едновременно съ това и раздѣлени поради нея.

Такива постѣпки отъ българска страна бѣха съвършено естествени и оправдани. Никой не можеше да ги счита за актъ на каквато и да било враждебностъ спрямо провинения въ една тежка неправда съседъ. Ако постѣпката на турското правителство не получава такова тълкуване, а напротивъ е посрещната съ увѣрението, че ще бждатъ взети мѣрки, още по-малко можеше да се възрази на постѣпки въ Букурещъ или въ Женева, предприети отъ страна на нѣкое българско правителство. Отъ една страна това е така, защото спрямо българитъ се върши една много по значителна неправда. Спрямо тѣхъ се действа съ голѣма безогледностъ и система. Мисълта за стопанско разорение на мѣстното население, или както се изразява една резолюция на конгреса на малцинствата отъ миналата година, „система на измѣстване миноритарното население изъ неговитъ стопански позиции“, има предъ видъ именно българитъ. Турцитъ страдатъ главно поради мѣрките визиращи обезбългаряването на южна Добруджа. При това три четвърти отъ земята въ областта принадлежеше на българи, и затова мѣрките за нейното присвояване отъ страна на държавата — мѣрки, за които не веднѣжъ е подържано, че по своя произволъ противоправностъ

нѣматъ равни на себе си дори и въ колонитъ — засегнаха несравнено по-дълбоко пакъ българитъ. Отъ друга страна Турция има обширни и рѣдко населени земи, за които й сж нуждни нейнитъ сънародници, докато въ България и последната педя земя е разработена, така щото всѣки новъ емигрантъ увеличава още повече съществуващия недостигъ отъ земя, усложнява социалната и псземлена проблема, прави да нараствъ недоволството и бунтарското настроени на маситъ.

Непредотвратяването своевременно и посегателствата надъ земитъ и другитъ неправди въ Добруджа влоши положението до тамъ, щото днесъ най-лекиятъ и сигуренъ изходъ изъ създаденото положение, най-лесното срѣдство да спремахне масово натрупаното озлобление се явява вече въ очитъ на мнозинсерiousни познавачи на проблемата, едвали не единствено териториалната ревизия на добруджанската граница. По свой починъ ромънската държава се оказва неспособна да създава поносими и стобразни съ малцинственитъ договори условия за съществуване на мѣстното българско и турско население въ областта. Докато ударитъ се сипѣха само върхъ българи, диверсията можеше да мине зистина дори и въ очитъ на органи на О.Н. — легенди за комитаджийство, за комунизъмъ, за иреденство, за подкляна дана отъ България пропаганда и недоволство, можеха да намиратъ кредитъ въ нѣкои почтенни среди. Масовото изселване на турцитъ, неговото официално констатиране и признание обаче туркрай на старателно разпространяванат диверсия.

Потокътъ отъ емигранти изъ Добруджа въ дни, когато ревизията на границитъ ежедневно назрѣва като една необходима задача на реалната политика, е единъ аргументъ, чиято тежестъ не шбжде пропуснато да намѣри заслуженъ преценка.

Кжсгледството на нѣкои политически безкрайната алчностъ за чуждо, проявена отъ владѣещия днесъ елементъ въ Добруджа, ще иматъ заслугата да засилили позицитъ на ревизионизма относно южно-добруджанската граница.

Д-ръ М. Пенаковъ

Битъ принцъ

Отъ известно време, споредъ виенски вестникъ „Тагерблатъ“, се изнесе слѣднитъ курioзенъ случай:

Дѣцата отъ едно основно училище въ Букурещъ станали другари въ игритъ и синътъ на ромънския кралъ Каролъ — Михай.

Бащата забелѣзалъ, обаче, че скорсинътъ взелъ неподобаващо поведениспрѣмо своитъ другари. Викналъ малкитъ деца при себе си и имъ казалъ, чъ всѣки единъ който бѣде ударенъ отъ Михай, трѣбва да му отвърне съ сжщотъ. Не следъ много децата доказали своята вѣрностъ къмъ краля, като изпратили синътъ му пребитъ отъ бой и съ много ранитъ. Защо тогава ромънския кралъ Каролъ е мащеха къмъ българитъ — ромънски поданици въ Добруджа, а майка къмъ колониститъ-цинцари, които даже не сж още ромънски поданици?

Защо не препоръча сжщия съветъ — сжщото възпитание и на българитъ въ Добруджа, каквото препоръчва на другарчета на своя синъ?

Въ робство

Дѣдо Павли рано преди изгрѣвъ слънце подкара воловетъ къмъ кѣра. Пуста бѣше улицата, пусто — и селото. А полето — само тукъ-тамъ изорано.

Едни забѣгнаха, други избиха. Кои останаха? Старитъ. . .

Ето и воденицата спрѣла като мъртавъ човѣкъ, не пѣе, нито ти говори вече. Нали стопанина й отвлѣкоха на есенъ. Ужъ комити криелъ, съ оржие ги снабдявалъ.

При тази мисль сви се отъ болка сърдцето на стария.

А преди така ли бѣше? . . .

Навсѣкжде веселие, животъ. Още отърано при първи петли, съ шумъ се отварятъ капакитъ, вратитъ, изкарватъ говедата на паша, а копачкитъ съ пѣсни разкопватъ току що поникналата царевица. Други пѣкъ на рѣката съ подвижвания и закачки на бѣянка платно до платно на зелената трева сж наредили.

— Ехей, бързайте мари, ще завали.

— Нищо, да ги изпере по-добре.

— А ако ги отвлече?

— То ново ний че си изтъчеме. . .

Така въ безспиренъ трудъ и пѣсни ми-

наваше времето.

Леко на прѣсти настѣпваше нощта и — писваше гайдата на куция Дончо. Извие се хоро все отъ луди млади край чешмата, съ викове и удярие кракъ следъ кракъ въ земята, така, че и старото сърце трепне. . . иска му се и на него да заиграе безъ прекъсване до съмнало.

Следъ хорото прѣскалъ се младитъ тукъ тамъ изъ мрачината и цѣлуквитъ имъ се сливатъ заедно съ сънливитъ въздишки на нощта.

Ехъ, знаеше си, нали и той е билъ младъ, и той е нѣкога обичалъ.

Хубава бѣше, засмѣна тогава земята, раждаше всичко. . . и жито, и царевица и безгрижие въ сърцата.

Дойде войната и помете заедно съ радостта и хората. Затвориха се за винаги много порти; майкитъ сложиха черно. Чужди хора вече сновеха изъ селото. Разпореждаха, вземаха добитѣка, сѣното, каквото имъ попадне.

Ако малко дигнешъ гласъ и се възбунтувашъ срещу властѣта имъ, веднага въ затвора ще те пратятъ или пѣкъ съ куршумъ на манлихерка главата ти ще

прѣснатъ.

Лошо! И дѣдо Павли тежко въздѣхна. Воловетъ кротко и съ преживяване пристѣпяха изъ прашинѣтъ пѣтъ.

Изпречи се човѣкъ и — тѣ спряха. Бѣше воденичаря.

— Добро утро... дѣдо Павли.

— Далъ Богъ добро... какъ си Стоене? Пуснаха ли тѣ?

— Пуснаха... но по добре да бѣха ме убили веднага.

— Че защо?

— Мжки, гладъ... що претеглихъ. . . здравето ми взеха. Довечера ще ти разправя... а ти на нивата си... каквато се е проснала. . .

— Тя вече не е моя.

— Какъ така?

— Взеха ми я. Още отъ лани туриха око на нея и взеха я... Мѣриха, размѣрваха и току вижъ у чужди рѣце остана... А сега ей тамъ на баира ми отредиха една.

— Тя за трѣне я бива.

— Ами!... хайде, ще се зарадва като те види жена ти... живѣе... — И стария смущена воловетъ.

До кога ли ще е така, Господи! — мислеше си той. Отначало арестувахасина му, а после насила взеха и ни-

вата му. Въ замена дадохъ му ей тамъ на върха друга, пѣсчлива... Можешъ колкото си искашъ да орешъ, да сѣешъ и нищо нѣма да поникне.

— Де-де-е, и той срѣчна съ остена си воловетъ отъ лѣво, за да кривнатъ на дѣсно къмъ баира.

Но добитѣчетата по навикъ кривнаха на лѣво и право въ старата позната нива.

— Ехей, ти кжде. . . въ чужда нива карашъ, — подвижна нѣкой.

— То се не знае чия е! . . . чужда. . . брей! — промърмори стария сърдито и скочи отъ колата.

Спрѣ воловетъ, задърпа ги за да излѣзатъ наново на пѣтя. Но воловетъ не мръднаха. Тѣ си знаеха толкова години поредъ, нали на едно и сжщо мѣсто идваха. . . и сега изведнажъ карай на дѣсно къмъ баира.

Не, не! — четеше стария съпротиватимъ въ очитъ.

И вмѣсто да ги удари, да ги набие съ остена, дѣдо Павли ги замилова, зацѣлува

— Ето, и вие разбрахте насилието, чуждата властъ. . . но, потрайте, Богъ ще ги накаже! И тръгна, поведе ги съ насъ зени очи къмъ баира.

Панчо Михайловъ

Източния пакт и добруджанския въпрос

Сключеният между Русия, Естония, Петония, Полша, Ромъния, Турция, Персия и Авганистан пакт бѣше посрѣщанъ отъ българската общественостъ съ редка и необичайна за нашата политическа действителностъ загриженостъ и безпокойство. Раздвижването което той предизвика всрѣдъ нашитѣ политически кръгове се дължи на първо мѣсто безсѣмнено на страховетѣ, които се пораждатъ отъ проявената въ този случай неосведоменостъ и безгрижностъ на ръководителитѣ на нашата политика, което се явява лишено доказателство за инертността и безсилието, съ което се отличава защитата на най-жизненитѣ интереси на нашата нация. Но загрижеността се дължи и на самия пакт, който до-статъчно осезателно засѣга интереситѣ на българската държава и на целокупното българско племе, ако и България да не участвува прѣко въ него.

Въ източния пактъ участвуватъ две отъ съседнитѣ на нашата страна държави—Турция и Ромъния. Ако участието на Турция не променя чувствително създаденото политическо положение, защото Турция отровна е въ най близки отношения съ Русия,—то участието на Ромъния въ сѣщия пактъ представлява безсѣмнено едно ново важно за международнитѣ отношения обстоятелство, съ което българската външна политика ще трѣбва, така или иначе, да се справя.

Ромъния, която до преди подписването на пакта, бѣше както изглеждаше раздѣлена отъ Съветска Русия съ непреодолима бездна, сега заведнѣжъ се оказва твърде много приближена къ нея. Действително, бесарабския въпросъ си остава откритъ и дипломатическитѣ връзки между дветѣ страни не сж възстановени, но постигнатото все-пакъ е отъ голѣма важностъ и върху него странитѣ се надѣватъ да градятъ по-нататѣкъ съ по-голѣмо спокойствие и сигурностъ.

Реалното значение на източния пактъ за бѣдашитѣ отношения на участващитѣ въ него страни и за международната политика изобщо може различно да се преценява. Безсѣмнено е, обаче, моралното значение, което той има за нѣкой отъ странитѣ въ даден ния моментъ и главно значението му за Ромъния.

Държавитѣ побѣдителки отъ войната, които въ опиянението на победата заграбиха множество чужди земи, виждатъ днесъ съ страхъ свѣтътъ да се приближава все повече и повече къмъ една ревизия на мирнитѣ договори. Ромъния, която съвършено незаслужено и даромъ получи огромни области отъ Унгария, Русия и България, области които нито исторически, нито етнографически ѝ принадлежатъ, е страната, която най-вече има основания да се бои отъ ревизията на договоритѣ. Третираща несправедливо и дори жестоко подчиненитѣ малцинства, принадлежащи на тритѣ народности, тя винаги се намира предъ опасността съ своето поведение да пробуди заспалото общественно мнение на Европа и да го направи възприемливо за идеята на ревизията или пъкъ изчерпвайки търпението на своитѣ съседи, да ги подтикне къмъ война, въ която само тя има какво да загуби. Естествено, най-реална бѣше тая опасностъ за Ромъния отъ къмъ голѣмата и поради своя вътрешно-политически характеръ силно експанзивна Съветска Русия. Съ подписването на източния пактъ Ромъния вижда отъ тая страна опасността временно поне отстранена.

До преди пакта въ Ромъния схващача своето опасно положение и нейнитѣ дипломати бѣха наклонни да правятъ по малцинственитѣ въпроси на останалитѣ си съседи известни отстъпки съ целъ да си гарантиратъ поне относително тила за въ случай на една борба съ Русия. Сега положението се измѣня. Самочувствието на ромънската държава и нейния престижъ е повдигнатъ, както предъ очитѣ на собственото ѝ население, така и предъ външния свѣтъ, а това за малцинствената политика, която тя води, ще бѣде отъ първостепенна важностъ.

Ромъния въ новопридобититѣ области винаги е водила къмъ мѣстното население една политика на физически, мораленъ и икономически тормозъ, като е имала за крайна целъ денационализирането на съветната областъ. Тая систематически водена политика никога не е била прекъсвана, но въ отдѣлни моменти, когато Ромъния е била въ по тежко международно положение, тя е била отслабвана и мѣстното население е можело поне малко да си поотдѣхне. Сега, обаче, когато Ромъния се чувствува закрепена, тая политика на денационализация

отново ще се засили и естествено нейниятъ натискъ ще бѣде най-голѣмъ там, гдето населението е най-беззащитно—въ Добруджа.

Българската държава никога не успѣ и при най-изгоднитѣ международни положения да гарантира народностнитѣ и човѣшки права на своитѣ съплеменници въ Ромъния и главно на добруджанскитѣ българи. Още по-малко ще може тя да стори това сега. Тормозътъ върху добруджанското население сигурно ще се засили. Прѣката последица отъ успѣха на ромънската дипломатия и осигуряването гърба на Ромъния ще бѣде, че на българина ще бѣдатъ отнети и ония малки правдини, които бѣха признати на българското „малцинство“, прогонването на населението сигурно ще продължи, а колонизацията на цинцаритѣ ще бѣде засилена.

Тия тежки моменти, които вѣроятнo ще настѣпятъ, трѣбва да се посрѣщатъ мжжествено и спокойно. Дългътъ на добруджанския българинъ му повелява да понесе тия нови изпитания безъ да напуска земята на своитѣ деди. Българскиятъ народъ въ своята цѣлостъ и специално добруджанската емиграция въ България въ това отношение трѣбва да му дадатъ своята морална подкрепа, за да може той по леко да преживѣе тѣзи тежки времена. Тѣ нѣма да бѣдатъ вѣчни. Успѣхътъ зарегистриранъ отъ Ромъния съ този пактъ нѣма да бѣде дълготраенъ. Той е само временно запиране на засилката се въ свѣта тенденция къмъ ревизия на договоритѣ за миръ, ревизия която трѣбва да обхване непременно и Добруджа, ако свѣтътъ иска да се премахне една петняща цивилизацията несправедливостъ и едно огнище на безпокойства застрашаващи мира.

Ревизията на договоритѣ вече ясно се очертава и тя непременно ще се наложи. Дипломатическото изкуство въ ущърб на спокойствието и мира въ Европа може съ своитѣ построения само временно да забави реализирането на тая ревизия; но да я отстрани за винаги то не е въ състояние. Последнитѣ нѣколко десетилѣтия доказаха, колко малка е устойчивостта и издръжливостта на всички приятелски и дори съюзнически договори, щомъ като тѣхнитѣ условия се намиратъ въ противоречие съ жизненитѣ интереси на отдѣлнитѣ нации или щомъ трѣбва тѣ да се реализиратъ при една съвършено промѣна на констеляция спрямо она, при която сж били сключени. Между подписалитѣ източния пактъ държави има реални противоречия на интереситѣ, които противоречия сега се неглижиратъ, но които всѣки моментъ могатъ отново да се проявятъ и ще обърнатъ пакта въ „едно парче хартия“. Слабата устойчивостъ на пакта въ това отношение, неговитѣ „органически“ недѣзи трѣбва винаги да се иматъ предъ видъ. Тѣ сж главната гаранция за нашата надежда, че послѣдитѣ, които той ще има, ще носятъ само времененъ характеръ и че подобенъ пактъ не е въ състояние да спре ревизията на договоритѣ, въ която ревизия добруджанския въпросъ ще намери своето справедливо разрешение.

Д-ръ Г. Чаялъджьовски

Добруджанци и международ .студентската за ново устройство на Европа

Въ единъ отъ миналитѣ броеве на вестника дадохме подробни сведения за заседаващия отъ 24—29 юний т. г. въ София учредителенъ конгресъ на тази нова международна организация.

Съобщихме и за участието на младитѣ добруджанци въ конгреса.

Особено приятенъ дългъ ни е да известимъ, че Софийската младежка организация е имала похвалната инициатива да устрои едно свѣждане между гоститѣ чужденци и представители на добруджанската емиграция въ София.

За целта организацията на 28 юний т. г. отъ 4 до 7 ч. сл. обѣдъ на терасата на бюфета „Ариана“ въ Борисовата градина е дала чай, на които сж присѣствували, освенъ гоститѣ още и председателя на И. К. на съюза „Добруджа“ г. Ангелъ Стояновъ, г-жа Ек. Каравелова, г-жа Т. ген. Паприкова, г-жа Дора Габее, ген. Кантарджиевъ и др. както и представители на Македонската, Тракийската и Западнопокрайненската младежки организации.

Представителя на младитѣ добруджанци въ конгреса Д-ръ Маринъ Петровъ е поздравилъ гоститѣ и съ кратка речъ ги е запозналъ съ тежкото положение на поробена Добруджа, както и съ борбитѣ, които добруджанската емиграция въ България води за нейната свобода.

За и противъ ревизията на договоритѣ за миръ

Скоро следъ подписването на парижкитѣ договори започнаха да излизатъ въ Италия, Англия, Германия, Франция, Австрия и Унгария обемисти съчинения отъ Фр. Нити, Андре Отъ, Ед. Гуйо, Густавъ Десбонъ, Жоржъ Ру, Д-ръ Жозефъ Кунцъ и др. тѣзи учени и политичи разгледаха всестранно договоритѣ и указаха на послѣдствията имъ; изказаха се и взеха отрицателна позиция къмъ тѣхъ въ парламентитѣ и на общественитѣ трибуни водителитѣ на свѣтовната политика и изразителитѣ на общественото мнение въ странитѣ си — Макдоналдъ, Лордъ Джорджъ, Н. Бъкстонъ, Лойдъ Бричъ, Лордъ Р. Сесилъ, американския сенаторъ Бора, комисаря на външнитѣ работи въ Съв. Русия Литвиновъ, Курциусъ, Леонъ Блумъ, Полъ Бонкуръ, Мусолини, Вашингтонскиятъ сенатъ отхвърли ратифицирането на Версайския договоръ, взеха сжщо така опозиционно положение къмъ договоритѣ социалистическитѣ партии въ Англия, Белгия и Франция; лѣтошниятъ конгресъ на Всемирния съюзъ на църквитѣ се изказалъ въ полза на ревизията имъ; написа се и се постоянно пишатъ статии въ най-важнитѣ органи на свѣтовната преса—отъ устата и подъ перата на всички поменати учени, общественици и институции договоритѣ се критикуватъ отъ морално, стопанско, политическо и социално гледище. Единогласната дума на всички е, че тѣ разрушаватъ принципитѣ на морала, създали сж бедствия и робство на много населения, разстроили сж стопански Европа и сж предпоставка на една по ужасна война и ако не бѣде тя въоръжена, ще бѣде стопанска и социална на която края никой не може да предвиди.

Като най-характерни и знаменателни ще процитирамъ думитѣ на Лойдъ Джорджъ, английски министъръ-председателъ презъ войната, участникъ въ изготвянето на договоритѣ и сътрудникъ на Клемансо казани презъ 1927 година въ една грамадна зала прѣпълнена съ слушатели: „безспорно мирнитѣ договори иматъ грѣшки. За нѣкои подробности фактитѣ дадени на съставителитѣ на договоритѣ, не бѣха напълно точни. Грѣшкитѣ се дължатъ нѣкъде на пристрастието на заинтересуванитѣ уведомители, нѣкъде сж подсказани отъ проста алчностъ. Всичко това остави несправедливости по границитѣ на държавитѣ и, ако не се поправятъ, тѣ ще дразнятъ, ще болятъ и ще отравятъ. Само обществото на народитѣ може да изправи това положение и приятелитѣ на мира трѣбва да протестиратъ срещу твърдението, че ОН въ никой случай не може да се занимава съ ревизията на договоритѣ. Ако това твърдение се поддържа, азъ се страхувамъ, че резултатътъ ще бѣде рано или късно фаталенъ за Европа. Но това не е главниятъ източникъ на опасностъ. Главната беда идва отъ суровото тълкуване на договоритѣ или отъ неосъществяването на ония договорни постановления, които налагатъ задължения на победителитѣ. Азъ говоря особено за случаитѣ, кждето се пренебрѣгватъ изцѣло постановленията за защита на националнитѣ и религиозни малцинства“.

Това самопризнание е висока доблестъ и голѣма честъ на английския държавникъ. Нека се запитаемъ: може ли това договорно положение, което утвърди толкова неправди, да трае още дълго време, когато милиони хора стоятъ безъ работа и протегатъ ръка за хлѣбъ, когато мизерията е страшна, когато освенъ икономическа и морална криза е обхванала свѣта и 40 милиона малцинства сж лишени отъ гражданска и народностна свобода? Всѣка година се събиратъ по нѣколко конференции съ задачи да се облекчи злото — защото то се чувствува и признава официално, — обаче резултати не се постигатъ и безплодни сж конференцитѣ. Нуждна е една единствена конференция и нейното име трѣбва да бѣде: конференция за ревизиране на мирнитѣ договори. Да се ревизиратъ или не парижкитѣ договори, можемъ да считаме за приключени. Очертахъ се два фронта: отъ една страна Франция съ нейнитѣ съюзници Полша, Ромъния, Чехословашко, Югославия и Гърция, на другата страна сж останалитѣ заинтересувани държави. Сега следва въпроса по какъвъ начинъ да се предизвика ревизията, практически какъ и отъ гдето да се започне. Чрезъ война ли? Причини за война има; такива сж постояннитѣ международни спорове, растящитѣ въоръжения, военнитѣ съюзи и неизпълнението на онѣзи клаузи отъ договоритѣ, които ползуватъ победенитѣ народи. Но когато се помене думата война, свѣтътъ изтрѣпва предъ мисълта

за нейнитѣ ужаси и послѣдствията ѝ, толкова повече, че има вътрешни, въ крѣжа на всѣка държава, причини за размирие и война, каквито сж стопанскитѣ кризи, безработицата и обедняването на срдѣнитѣ класи отъ населението.

Нѣкои отъ тѣзи които признаватъ договоритѣ за несправедливи и причина на много злини, приспособяватъ се къмъ думитѣ на великия Гюте: „Винаги е за предпочитане да търпимъ една неправда, отколкото да предизвикаме една война“. Обаче, както всѣко нѣщо и търпението има своитѣ граници. Франция въдохнови образуването на балкански пактъ за да се умиротворятъ балканскитѣ Ние искаме — и сме въ правото си — преди да се пристѣпни къмъ разискване и приемане балкански пактъ, да се дадатъ народностни правдини на сънародницитѣ ни въ териториитѣ на съседитѣ ни и да контракутуваме на равна нога. Съседитѣ ни гърци, сърби и ромъни не приематъ а искатъ да ни притискатъ, да ни убиятъ и да претопятъ сънародницитѣ ни.

Полъ Бонкуръ преди нѣколко години е изказалъ мисълта „да се усвои въ международнитѣ отношения една система за постепенно и умѣрено ревизиране на всички договори за миръ“. Този пакъ може да е добъръ, обаче, освенъ ревизията на репарационнитѣ тяжести и по-стоявнѣ въпроса за разоръжението или равенство въ въоръженията, въ друго отношение не виждаме да съществува или да бѣде представенъ планъ за прилагане препоръчаната система; обратното се констатира: държавитѣ победители прилагатъ договоритѣ споредъ угодата си.

Ако запазването на Версайския договоръ проваля Германия държава съ 70 милиона население и висока култура, между съседи сжщо културни, какво можемъ да мислимъ ние за бѣдешето си, когато Ньбийския договоръ е преписъ отъ Версайския, когато сме 6 милиона въ свободното царство, а 2 милиона подъ чужда властъ, върху които тегне асимилаторска и брутална система на управление. Какво можемъ да очакваме ние отъ алчнитѣ ни съседи, които отъ началото на балканската война и до днесъ комплотиратъ противъ народността и независимостта ни? Намираме се предъ трудна задача. Отъ нейното решение зависи нашето бѣдаше. Не бива да се залъгваме съ балкански пактъ, съ големи обещания и изявления, като тѣзи на чехословашкия м-ръ на външнитѣ работи Бенешъ, казани презъ 1930 година, че пълното ликвидиране на положението създадено отъ войната ще трае около 30 години, че повечето отъ въпроситѣ произлизащи отъ нея били уредени, че неразумно би било да се мисли за опасността отъ въоръженъ конфликтъ и че погрѣшно е да се гледа песимистично на международното положение. Да мълчимъ безъ протести и безъ да предявяваме правата си значи, че сме се помилрили съ наложеното ни положение; да мълчимъ значи да заздравяваме разклатеното вътрешно положение на съседитѣ ни, вследствие прекалено гълтане чужди тѣмъ земи и потисването на чужди тѣмъ народности.

Не бива нашиятъ гласъ да стихва, до като не се премахнатъ злочестинитѣ които тегнатъ върху народа ни въ свободното царство и поробенитѣ краища. А краятъ на злочестинитѣ ни ще дойде защото образуванитѣ два фронта за противъ ревизията на парижкитѣ договори се приближаватъ все повече и повече единъ срещу други. Дано има разумъ дано той надѣлѣ, за да се не повторятъ ужаситѣ на войната, но да се осъществи желанието на българския народъ: чрезъ миръ да се ревизиратъ договоритѣ.

П. Мавродинов

Манифактуронъ магазинъ
„ДИМО“
на ДИМО БЪЧВАРОВЪ
ул. „преславска“ 22 телефонъ № 175.
Асортирани съ най-голѣмъ изборъ отъ копринени ПЛАТОВЕ, Крепъ Роменъ, Крепъ Сатенъ, Крепъ Жоржетъ, Крепъ Папионъ и др. Вълнени платове Жоржетъ, Папионъ, Роменъ и поплини. Голѣмъ изборъ отъ копринени платове въ рее и др. при цени извънредно ниски — посещение не задължава къмъ покупка.

Биографически очерк за Караджата Готови за Добруджа! Емигрантските организации и България

Стефанъ Караджа е роденъ въ село Ичуме (сега Стефанъ Караджово), Казлъска околия, 1) между 15—20 май 1842 година. Баща му Тодоръ Димовъ, чистъ българинъ, се е занимавалъ съ земеделие и е билъ човѣкъ отъ сръдня ржка. Когато бждещиятъ войвода е билъ на четири години, родителитъ му се преселватъ съ цѣлата си челядъ въ Добруджа, а баща му отъ имотникъ въ Ичуме става говедаръ на селската чарда въ село Бей-Даудъ. Но заставенъ да си изкарва хлѣба съ чужда работа, той напуска не следъ много Бей-Даудъ и се главява на работа въ близкото село Сарж-юртъ.

По-дълго се задържа той въ с. Потуръ, дѣто живѣлъ цѣли 5 години. Тамъ споредъ Захари Стоянова, малкиятъ Стефанъ билъ пратенъ за пръвъ пѣтъ на училище. Чилишното си образование, обаче Караджа продължилъ въ гр. Тулча, дѣто се преселва баща му презъ 1853 год. Тамъ той се е училъ при учителя Енчо Кузмановъ, единъ отъ реформаторитъ на тулчанскитъ училища. Отъ него ще е добилъ бждащиятъ бунтовникъ първитъ искрици отъ оня пламъкъ, който по-после разгоря въ гърдитъ му, за да предизвести утрото на българския денъ. А бунтовнишки заложби е носилъ Караджата у себе си още отъ малкъ. Всички които пазятъ споменъ за детскитъ му години го рисуватъ като палавъ, немирень и твърде непокорень хлапакъ.

Многото премежия, често създавани отъ самия него, които кинатъ детскитъ и юношескитъ му години, подкърмватъ у Караджата страстта къмъ приключения и подвизи. Той мечтае да бжде пръвъ между всички жители на Тулча, и пръвъ по своята смѣлостъ, неустрашимостъ и физическа сила. И нищо не е било въ състояние да прегради неговитъ желаниа и стремежи. Намисленото трѣбва да се постигне макаръ и съ цената на жертви, предъ които обикновенитъ граждани блага разумно би отстъпилъ. Особно го привличатъ състезанията съ турцитъ, скрилъ може би въ своитъ съперничества съ тѣхъ неугасналата още гордостъ на единъ отъ вѣкове потисканъ народъ, додето най-сетне се вижда заставенъ да напусне предѣлитъ на турското царство, за да се върне скоро въ тѣхъ вече съ оржие въ ржка. Последното му приключение въ Тулча презъ тия буйни младежки години е борбата му на една сватба съ прочутия турски пѣхливанинъ Плясата, страшило за цѣла Добруджа. Предупрежденията на българитъ нищо не помогнали. Нискиятъ и широкоплещестъ Стефанъ се залавя на борба съ тоя прочутъ атлетъ и го повала още при първитъ хватки на земята. Събранитъ турци почувствуваха оскърбено националното си достойнство, извикватъ отъ ядъ, а Плясата се заканва да отмъсти на гяурина победителъ. Да избѣгне, обаче, въ Ромъния следствие на тия закани, Караджата смѣта за недостойно; ала и за неблагоприятно намира своето мѣркане предъ очитъ на турцитъ, които дебнатъ всѣки мигъ, за да си отмъстятъ. И той за да запази гордостта си предъ домашни и предъ сѣнародници, застава своя зетъ да му извади тескере за Ромъния, — решилъ билъ да се установи кожаръ въ Браила. Подъ тоя предлогъ заминава той съ рибарска лодка, изпратенъ съ пълна бкълица отъ обнадеждения баща да види вече сина си по правия пѣтъ на живота. Съ тия надежди умира той следъ 15 дена, недоживѣлъ да чуе макаръ за подвизитъ на този, който наистина бѣ тръгналъ по правия пѣтъ, но не къмъ кожухарския дюгянъ, а къмъ отечественния олтаръ на безсмъртието.

Не ще съмнение, че Караджата не ставалъ никакъвъ табакъ. Още щомъ прескача Дунава, той узнава за проповѣдитъ на Раковски, че България трѣбва да се освободи и че нейното освобождение трѣбва да стане отъ здрави народни организации. Той веднага се отзовава въ сръдната на неволници като него, между които и Хаджи Димитъръ, дошли да събератъ сили и сръдства за борба съ народния поробителъ. Отъ Ромъния Караджата се отзовава скоро въ Бѣлградъ, като единъ отъ първозаписанитъ въ легиона на Раковски.

Тамъ на българскитъ legioneri предстоеше важното дѣло да изтикатъ турс-

кия гарнизонъ изъ сръбската столица, а следъ туй да минатъ въ България подъ водителството на Раковски. Това което зависеше отъ тѣхъ, тѣ извършватъ блѣскаво и самоотвержено. Следъ като виждатъ Бѣлградъ свободенъ, тѣ не само не пушатъ българскитъ legioneri въ България, но и разтурятъ легията. На българитъ проливали кръвта си за сръбската свобода по улицитъ на Бѣлградъ и на Кале-Мегданъ, не остава нищо друго, освенъ да се прибератъ пакъ въ Ромъния, отдето да поематъ отново, вече на свои плещи дѣлото на родното освобождение. Ведно съ тѣхъ се връща и Стефанъ Караджа. При своитъ, той остава една година 1863 — 1864, като имъ се представя за закупвачъ на беглика въ Цариградъ.

Въ това време той обикаля селата Еникъой, Чамурли, Бабадагъ и др., дѣто събира пари за оржие, което самъ купувалъ отъ Ромъния и го раздавалъ на посъбуденитъ момчета.

Презъ 1864 г. Караджата напуска Добруджа и отново отива въ Ромъния. Дейността му отъ тая година до 1868 год. е малко известна. Знае се само, че презъ 1864 той преминава Дунава съ една чета хжшове, която по наставленията на Раковски отивала да убие въ Търново тогавашния гръцки владика. На 1865 г. той е известно време крѣчмаръ въ Гюргево и обикаля наново почти всички добруджански села и градове, като се отзовава най-сетне въ сливенската планина съ отборъ юнаци, дѣто добива името си Караджа (сърна) при следния случай: Еднажъ изъ близкия пѣтъ на тѣхното прикритие минавало едно запитие на конь, което безгрижно си пѣяло. Дружината изпратила Стефана да хване запитието и да му каже, че гората е неприкосновена и че тя е царство само на хжшове. Стефанъ го настига неусетно, мѣта се на коня му отзадъ, обезоружава го и го пуша да си отиде по живо по здраво. Когато се върналъ, другаритъ му сравнили негова скокъ съ скока на сърна и неволно му прикачили това презиме, което тѣ мило говори за усилията на българитъ да се видятъ свободни. До тогава той е билъ известенъ съ бащиното си име предъ българитъ, а между официалнитъ турски сръди съ прозвището кючюкъ Стефанъ, както е означаванъ и въ официалнитъ турски актове. Това прозвище му е дадено вѣроятно поради късия му ръстъ.

За следната 1866 г. се знае, че Караджата преминава наново въ България съ една чета отъ около 20 души подъ водителството на дѣда Желя-войвода отъ Ямболъ. Въ тая чета е участвувалъ и Хаджи Димитъръ. Следствие на една интрига, той е щѣлъ да бжде убитъ отъ войводата, ако не се намѣсили други, между които и Хаджи Димитъръ. „Хора, които сж го сръщали презъ това време въ Ромъния, казва Захари Стояновъ разказватъ, че той бѣлнувалъ дѣне и ноща освобождението на България, която мисълъ била станала въ него като страсть. Партени Бѣлчевъ, който преспалъ съ него въ една стая въ Браила презъ 1867 г., разказва, че цѣлата нощъ той не затворилъ очи да решава сѣдбата на България“.

Схваналъ така сжчината на своята работа като войвода и борецъ за свободата на своя народъ, той гледа въ всичко да бжде пръвъ и въ всичко самъ да даде личенъ примѣръ. За него не сжществувала работа, която да не е достойна за положението му и която той да не извърши мълчаливо и безъ шумъ. И предшниятъ тулчански запаленикъ се обръща въ замисленъ и разсѣдителенъ дѣтелъ, за когото нѣма нищо по-недостойно отъ пустословието и самохвалство. Ето защо, той се оплаква въ Гюргево предъ нѣколкома приятели, че всѣки иска да мине за „народенъ“ и за „патриотъ“, а никой не пожертвува за общото дѣло ако не друго, то поне сума за единъ револверъ. А въ Букурещъ е ходѣлъ съ тояга въ ржцетъ да удри де кого свари отъ охотницитъ на евтинъ патриотизъмъ, които при шише вино обичатъ да говорятъ за бойни подвизи и да пѣятъ „Стани, стани юнакъ балкански“. Въ това отношение не е пожелвалъ и другаритъ си. „Не ви е срамъ! — казалъ той еднажъ на нѣколкома отъ тѣхъ. Утре ще отивате да сложите кости за свободата на отечеството си, а още продължавате да се напивате като биволари и прегръщате развалени жени“.

Както и да е, следъ дълги и мжчителни усилия Стефанъ Караджа успѣва да снабди четата си почти съ всичко необходи-

Днесъ всички врагове на Добруджанското освободително движение сж въ пълна атака. То значи, че силата на нашето движение е по-голяма днесъ, отколкото кога и да е било други пѣтъ.

Тѣй както вѣрниятъ другаръ въ нужда се познава, така и вѣрнитъ синове на Добруджа проличаватъ тогава, когато тя има най-много нужда отъ тѣхъ. Нѣма никакво извинение за никого, ако той чувствува добруджанската борба близо до сръдцето си, да стои настрана отъ нея.

Враговетъ на Добруджа трѣбва да помнятъ едно, когато въ пламъка на добруджанската борба изгори и последната добруджанска душа, тогава тѣ ще могатъ да разчитатъ на успѣха въ голѣмитъ си намерения. До като дойде, обаче, този моментъ, мнозина ще изпиятъ силата на добруджанския духъ и коравността на добруджанската дѣсница.

Когато една борба е въ разгара си, нѣма време да се умува. Дѣлата трѣбва да следватъ едно следъ друго. Нека се оставятъ бездушницитъ да умуватъ, а борцитъ да продължаватъ дѣлото съ всички сили и всички средства.

Тѣй както въ всѣко стадо има мърша, така и въ всѣка борба има предатели. Не е виновна Добруджа, че нейни синове станали предатели. По голѣма вина иматъ онези, които познавайки предателитъ и тѣхнитъ позорни дѣла, подържатъ ги въ морално и материално отношение за своя лична смѣтка.

Когато се чисти едно зло, то трѣбва да бжде изчистено изъ основи, защото останалия боленъ бацилъ може въ послѣствие съ своята отрова да зарази и здравитъ тъкани.

А. Ма. Мартевъ

мо за единъ такъвъ труденъ и рискованъ походъ. Следъ като се събиратъ четитъ и се опредѣлятъ знаменосцитъ, Стефанъ Караджа обяснява още веднажъ на юнацитъ святостта и величието на подетото дѣло, като накрай ги съветва — падне ли нѣкой живъ — да казва предъ турскитъ сѣдилища цельта на възстанието: черковни и политически правдини за българския народъ. Тая истина е необходима едно, за да се внуши на турцитъ, че всѣки възстаникъ е борецъ за висока отечествена идея и друго, да се въздействува и на народа, комуто смѣлостта на хванатия и неговото отечестволубие все ще помогнатъ въ желана отъ борцитъ смисълъ. Трѣбва да се използува всичко за отечеството. За него трѣбва да мисли всѣки и когато се бори и когато умира. Дѣлото на Караджата да е незначително, колкото смели да сж били мечитъ му да събори турската империя съ шѣпа юнаци или да извоюва политически и черковни правдини, то е велико и чутовно по своитъ послѣдци. А такава е то, защото посочи на цѣлъ народъ пѣтъ къмъ организираната революция, чрезъ която само би могло да се извоюва свободата. Освенъ това то внуши на българската интелигенция, какъ трѣбва да радѣе за народното добро и колко малко е смисленъ живота на отдѣлния човѣкъ безъ щастieto на собственния му народъ. Може да е смѣло, но нии мислимъ, че разрешението на черковния въпросъ въ наша полза се дължи въ голѣма степенъ и на тоя пръвъ сериозно замисленъ опитъ за въоръжено въздействие надъ турската власть.

Възстанието на Караджата и Хаджи Димитра не остана безъ отекъ и въ чуждия свѣтъ. За него заговорватъ едновременно и дипломатията и пресата на цѣла Европа. И участъта на българския народъ, чийто синове отиватъ на явна смъртъ въ името на една идея, за която сжщата тая Европа бѣше проляла потоци кръвъ, започна да интересува мнозина, които не бѣха подозирали дори неговото сжществуване.

Затуй — И пѣвци пѣсни за него пѣятъ.

Стилианъ Чилингировъ

Добруджанци,

Не изпущайте случая да посетите и утолитъ жандата си при

Кръчмата „ГАНЧО“

въ добръ кварталъ Тамъ ще намѣрите най-доброкачественитъ напитки и закуски на износна цена. Само при ГАНЧО ЩЕРЕВЪ — Варна.

Въпросътъ за потърсилитъ въ България прибѣжище българитъ отъ поробенитъ земи, както и ония въ тѣхнитъ организации, често пѣти се схваща много криво. Не сж малко случаитъ, когато на тѣхъ се гледа като на пришълци и сжщински чужденци, а на тѣхнитъ организации като на нѣщо едва ли не съвсемъ излишно, или пѣкъ като сръдство за давление надъ държавата, като сръдство за насочване на нейната политика въ една или друга посока. Струва ми се, че действителността е дала достатъчно доказателства за противното и отричането на горнитъ твърдения ще бжде равносилно на разбиване на отворена врата. Обаче ако искаме да бждемъ обективни и да държимъ смѣтка за действителността и за влиянието на емигрантитъ — българитъ и тѣхнитъ организации върху нея, не можемъ да отречемъ голѣмата национално-ободрителна роля, която тѣ играятъ, играха въ близкото преди и следвоенно минало, и вѣроятно ще играятъ и въ бждаще у насъ.

А това е напълно естествено. Поробенитъ българитъ, за разлика отъ ония въ свободното царство, сж имали нещастieto да изпитатъ националното робство въ размѣръ непознатъ въ историята, робство въ основата на което лежи стремежътъ да се изтрѣгне отъ душата на българина най-светото нѣщо за всѣки национално ислящъ човѣкъ — националното съзнание, заедно съ неговитъ стълбове — езика, обичаитъ, бита, историята и пр.

Ония българитъ, които не сж могли да понасятъ страшния мораленъ, икономически и физически тормозъ и които сж имали възможность да прескочатъ теленитъ мрежи и вълчитъ ями и да намѣрятъ прибежище при свободнитъ българитъ, тѣзи хора сж дошли съ вѣрата, чия тукъ въ свободна България ще иматъ възможность да разкриятъ цѣлата си национална душа и да се порадоватъ на живия култъ къмъ националнитъ герои на развѣта на българската култура и просвѣта. Въмсто всичко това тѣ сръщатъ враждебното недовѣрие на тържествующото поражение, черпящо своитъ сили отъ болшевишки или сръбски източници, отъ овчѣто равнодушие на знателни части отъ нашия народъ и отъ разрушителното партизанство.

Не мисля че бихъ могълъ да предамъ съ нѣколко думи многоликиятъ образъ на поражение и неговитъ проявитъ пѣкъ мѣстото позволява подробното му разглеждане. Ще кажа само ч въ стремежа си да повдигатъ българиятъ духъ, емигрантитъ и тѣхнитъ организации срѣщаха съпротива на поробенскитъ и паартизански среди. Не бѣха малко, нито пѣкъ сж престанали опититъ на комуниститъ напримеръ да взематъ отвѣтре организациитъ. Обаче всичко то-а за тѣхно нещастие си остава само опитъ.

Изобщо поробенитъ българитъ главн чрезъ своитъ организации играятъ едн възродителна роля. И ако днесъ се збѣлява едно повишение на националното самочувствие, ако днесъ всички принаци сочатъ близкото освобождение отъ югото на поражение и партизанство, не трѣбва да се забравя, че емигрантскитъ организации сж играли пѣвенствуваща роля. Но ако тѣ иматъ каква заслуга, то тя не се състои въ добре разбираниятъ и изпълняванъ дѣлъ къмъ българщината и нейнитъ идеали

Борисъ П. Бянос

БРЪСНАРСКИ САЛОНЪ

„ХУБОСТЬ и МЛАДОСТЬ“

на

ПЕТЪРЪ ЯНУЛОВЪ
(Добричлията)

Варна, ул. „Войнишка“ № 57
Бръснене, стрижене, подстригване
и на дамски коси, като се задоволяватъ и най-капризнитъ клиенти
Едно посещение е достатъчно

По инцидента при с. Кадиево

От осведомен източник узнаваме следните подробности по анкетата за инцидента при с. Кадиево:

Заключителният протокол съдържа становището на двете комисии поотделно.

Нашата комисия е държала отговорна за инцидента ромънския майоръ Николау и войника Йонъ Корбу. Последниятъ е извършил убийството на бѣгашия ютъ ромънска на наша територия българинътъ Руси Гочевъ Рачевъ.

Майоръ Николау не само не е възпрепятствувал за извършване на убийството, но дори е присъществувал, когато войникътъ Корбу разпрегналъ коня отъ каруцата, въ която се возелъ самиятъ майоръ и съ този конъ догонилъ българина за да го убие.

Убийството Корбу извършил въ наша територия. Отъ медицинския актъ се установява, че ранитъ, отъ които е починалъ Руси Г Рачевъ сж отъ такова естество, че той не е можалъ да бѣга повече отъ 100 м., а ромънската комисия твърди, че бѣглецътъ билъ раненъ на ромънска територия, а починалъ доста навътре на българска територия.

Ромънската комисия отказала да вземе подъ внимание показанията на нѣколко свидетели, неучастващи въ самия инцидентъ. Вследствие на това нашата делегация намира, че задачата на мѣсената комисия не е можала да бѣде изпълнена, въпреки възможността, която общата инструкция за подържане на реда по границата дава. Вината за това остава върху ромънската комисия, която е спъвала работата.

Ромънската комисия е представила драгъ протоколъ, въ който поддържа, че бѣглецътъ е раненъ на ромънска територия. Въ сжщия протоколъ се осжжда и задържането на ромънския сержантъ Димитру Шербанъ отъ нашитъ погранични власти.

Шербанъ е билъ заедно съ войника Корбу въ момента на убийството и бѣ еаловенъ отъ нашитъ граничари, а Корбу успѣлъ да избѣга.

Поради обстоятелството, че дветъ комисии — ромънската и българската — не

сж могли да постигнатъ съгласие по установяването на отговорността за инцидента, нашитъ военни власти препращайки на Външното министерство всички събрани данни, предоставятъ на последното по дипломатически редъ да преговаря за изясняване на инцидента и за наказание на виновницитъ.

Макаръ да нѣма никакво съмнение, че убийството на българина Руси Г. Рачевъ е извършено отъ ромънскитъ граничари и то на наша територия, ромънската делегация е отказала да признае това. Участвующитъ, обаче, въ инцидента ромънски офицеръ, подофицеръ и войникъ били отстранени отъ този пунктъ на границата и премѣстени на служба въ вътрешността.

Отъ страна на нашитъ погранични власти се смѣта, че това е недостатъчно и че ще трѣбва нашето правителство да настои предъ ромънското за даване подъ сждъ виновницитъ. Иначе, при безнаказаното отминаване на случката, спокойствието на границата може често пакъ да бѣде въ бѣдаще нарушавано от ромънска страна.

ВЕСТИ

Въ Варна на денътъ на Караджата отъ името на организираната добруджанска младежъ ще говори младежкия секретаръ др. Ив. Ц. Ханджиевъ.

Устава на Секретарията на М. О. който е утвърденъ отъ Министерството на вътрешнитъ работи и народното здраве съ № 8229 отъ 27 юний т. г. печатаме въ този брой на вестника. М. С. се отказва отъ първоначалното си намерение да го печата въ отдѣлни свитъци. Предъ видъ на това, че на есенъ предстои учредяването на младежкия съюзъ, следователно ще се приеме и новъ уставъ.

Обръща се вниманието на настоятелствата на М. О. добре да проучатъ устава и да се съобразяватъ въ дейността си съ неговитъ постановления. Настоятелствата веднага да изпълнятъ разпоредбитъ на членове 16 и 17.

Бисерътъ на Варна

Семейна бирария

„Граниченъ кжтъ“

Свирятъ военнитъ музики всѣка вечеръ

Посетете само веднѣжъ бирария „Граниченъ кжтъ“ съ право наречена Бисерътъ на курорта Варна, за да се увѣрите, че обстановката е съчетание отъ поезия, прислугата порядъчна, вежлива и бърза, а закускитъ се приготвятъ отъ специалистъ майсторъ, съперничатъ съ вкуса и прѣснотата на всички мѣстни карнацарии

За натуралнитъ и студени напитки на бирария „Граниченъ кжтъ“ се говори поцѣла България и чуждия свѣтъ — посетете тая вълшебна бирария. Хората на изкуството, които отиватъ въ бирарията да слушатъ голѣми концертни изпълнения отъ военнитъ музики говорятъ, че „Граниченъ кжтъ“, е случаенъ природенъ даръ за Варна, където тѣлото и душата бързо се отморяватъ и се освежаватъ.

Поетитъ възпѣватъ тоя кжтъ така:

На самия брѣгъ, въ дъното на морската градина
Единъ вълшебенъ кжтъ е приютенъ
Бирария „Граниченъ кжтъ“ мнозина
Ще помнятъ до последния си день.

Мастило

Евтино и най-доброкачествено

което не дава утайка, не разяжда перата и никога не измѣня цвѣта си, всички цвѣтове, ще си приготвите сами много лесно, като си набавите специалния въ пакетчета мастилень прахъ отъ

фабричния главенъ представителъ

Ст. Д. Димчевъ — Варна

ул. Драгоманъ 28

Г-да не хабеете повече нерви съ недоброкачественитъ мастила и пестете срѣдствата си. Цена 16—20 лева за литъръ мастило

Най-голѣмъ изборъ отъ всички видове

ШАПКИ представители на шапкитъ „Panizza“, истински италиански панамени шапки — фина галантерия — чорапи, ризи, вратовърски, фланели, килоти, хавлии, костюми и др. бански принадлежности, най-модерни дамски чанти — чадъри, мушамы за маси и др.

ВЪ МАГАЗИНА НА

Д. ЙОВКОВЪ & Н. ЖЕЧЕВЪ

жгъла подъ хотелъ „Новъ Преславъ“ — Варна.

най-реномираната и дипломи анавъ града ни
Бозаджийница и сладкарница

ДЕБЪРЪ

Цвѣтко Ангеловъ

ул. „Царъ Борисъ“ (до М. Недковъ) и КЛОНЪТЪ (до входа на морската градина)
Ви приветствува и поканва да опитате собственото му производство отлежалата рекордна ледена

БОЗА

която по своятъ ароматъ, резливостъ и хранителностъ е ненадмината — обстоятелство, което е констатирано отъ самитъ чужденци курортисти. Дългогодишниятъ опитъ на многобройнитъ му клиенти е напълно убедилъ, че химическия анализъ си остава неуспоримъ въ здравословно отношение. Елате и се увѣрите въ искреннитъ и положителни твърдения.

П. П. Известната кино-артистка Евелина Холтъ, която неотдавна пребиваваше въ града ни, имаше честта да посети бозаджийница „ДЕБЪРЪ“ и остана възхищена отъ ненадминатата по вкусъ и отлежалостъ боза. По тоя случай тя е отправила писмо до г. Цвѣтко Ангелъ въ, съ което изказва личната си благодарностъ и препоръка до своитъ сънародници курортисти да поешаватъ редовно модната и номинирана бозаджийница „ДЕБЪРЪ“.

Магазинъ „ТЕМЕНУГА“

НА СТОЯНЪ ДАСКАЛОВЪ ул. Преславска, телефонъ 5

Разполага съ най-голѣмъ изборъ отъ вълнени, копринени и др. платове на конкурентни цени.

Нуждно е само едно посещение за да се увѣри всѣки.

МЕХАНО-ТЕХНИЧЕСКА РАБОТИЛНИЦА

„ПРИМУСЪ“

на А. Овчаровъ — Варна, ул. Драгоманъ 15

Складъ на примуси „Сервусъ“

отъ шведски материали.

Цени едро конкурентни

При работилницата е заведенъ отдѣлъ за поправка на пишущи, шевни, плетачни, центрофуги, номератори, грамофони и др. машини, съ всички резервни части.

Работилницата се обзавежда отъ техници, работящи

добросъвестна гарантирана работа,

Цени износни.

Модерно кройческо ателие

„МОМЧО“ на Момчо Г. Паскалевъ
— ВАРНА —
ул „Ц. Симеонъ“ 14

Пристигнаха последнитъ парижки и виенски модни журналы. Задоволява и най-взискателния вкусъ. — Всички добруджанци при добруджанеца.

Вила „Здраве“

Сава Д-ръ Д. Шишковъ

— ВАРНА —

пл. „Екзархъ Иосифъ“

Съобщава на всички гости, че срещу 160 лв. ще получатъ абсолютно пълненъ пансионъ и 20 на сто намаление за добруджанци и лѣкарски семейства отъ Добруджа.

Не изпущайте случая и не се отдавайте на спекулация.

КАФЕ-СЛАДКАРНИЦА

„ПРЕСЛАВЪ“

гр. Варна, до Морската градина срещу бирария „Гроздъ“, Нима не сте още посетили приветливата лѣтна кафе-сладкарница

„ПРЕСЛАВЪ“

където се сервиратъ кафе, сладоледъ и най-разнообразни закуски

Табла, карти, шахъ

Тамъ ще изпитате истинска наслада

Акуратна и вежлива прислуга

МОДНО КРОЙЧЕСКО АТЕЛИЕ

ДИМИТЪРЪ СЛАВЧЕВЪ

Варна, ул. Царъ Симеонъ 7

Изработва елегантни мъжки

костюми, пардесюта, балтони и др.

УСТАВЪ

на Добруджанскитѣ Младежки Организации „Стефанъ Караджа“

въ България

Утвърденъ отъ Министерството на Вътрешнитѣ работи и Народното Здраве съ № 7229 отъ 27.VI. 1933 г.

Д Ъ Л Ъ I.

ГЛАВА I.

Чл. 1. — Въ всѣки населенъ пунктъ въ България може да се образува само една младежка организация, независимо отъ това дали има или не д-во „Добруджа“, ако има най-малко 10 младежи желающи да я образуватъ. Организацията носи името „Стефанъ Караджа“.

Чл. 2. — Всички М. О. се обединяватъ въ младежки секретариатъ, които носи названието: Секретариатъ на Добруджанскитѣ Младежки Организации „Стефанъ Караджа“ въ България.

ГЛАВА II.

Годишна конференция

Чл. 3. — Конференцията се състои отъ делегати избирани отъ общитѣ събрания на организацията за всѣки десетъ или частъ отъ десетъ члена по единъ, като частъ отъ десетъ се разбира шестъ души.

Чл. 4. — Числото на делегатитѣ на всѣка М. О. се определя предварително отъ М. С. въ зависимостъ отъ заплатенитѣ и действително пласирани членски карти.

Забележка. Н-вата на М. О. сж задължени да изпращатъ на М. С. двадесетъ дни преди конференцията подробни отчети за дейността си. Тѣзи отчети М. С. използва за съставяне на общия си отчетъ.

Чл. 5. — Въ конференцията се допускатъ делегатитѣ само на напълно изпълненитѣ къмъ М. С. и изпълнили разпореденията на забележката къмъ чл. 4 организации.

Чл. 6. — Всѣка година младежката конференция определя седалището на М. С. Когато последното бжде определено вънъ отъ София, тамъ М. С. има двама избрани отъ конференцията едновременно съ него — представители, които образуватъ софийското представителство на М. С.

Чл. 8. — Мѣстото, датата и дневния редъ на конференцията се определя отъ М. С. който ги съобщава на М. О. единъ месецъ по-рано.

ГЛАВА III.

Младенки Секретариатъ

Устройство и назначение.

Чл. 9. — Секретариата се избира отъ годишната младежка конференция, съ тайно гласуване, съ едногодишенъ мандатъ, въ съставъ отъ петъ души и се конституира така: секретаръ, редакторъ, касиеръ и двама членове отъ които единия подпомага секретаря, а другия-редактора.

Чл. 10. — М. С. ръководи дейността на обединенитѣ М. О. и за своята дейностъ е солидарно отговоренъ предъ годишната младежка конференция.

Чл. 11. — Младежкия секретаръ представлява Секретариата и цѣлата организация на добруджанска младежъ навсѣкжде. Той подписва самъ изходящата кореспонденция, съ изключение на окръжнитѣ, които се подписватъ отъ всички членове на Секретариата. Младежкия секретаръ разрешава и извършва самъ безъ протоколно решение, разходи до 1000 лева.

Чл. 12. — Печатенъ органъ на М. О. е списание „Стефанъ Караджа“, което се редактира отъ редактора при сътрудничеството на единъ отъ членоветѣ на М. С.

Чл. 13. — За главна своя задача М. С. има: да привлече и обедини подъ знамето на Добруджанската освободителна борба всички живущи въ България и чужбина, изключая Ромъния, млади добруджанки и добруджанци, съ целъ да укрепятъ народностното имъ съзнание и да вкара въ тѣхъ стремежъ къмъ неуморна борба за извоюване съ средствата на легалното обществено-политическо действие, лични и народностни, културни и политически права и свободи за поробеното добруджанско население.

Чл. 14. — За постигане на тѣзи цели

М. С. си служи съ следнитѣ средства:

а) Основава М. О. на всѣкжде въ България и чужбина, кждето живѣятъ добруджанци.

б) Издава списание „Стефанъ Караджа“ и други печатни издания като вестници, брошури, позиви, мемоари и др.

в) Урежда публични сказки и събрания върху добруджанския въпросъ.

Чл. 15. — Годишната конференция определя три М. О. които чрезъ свои делегати (по единъ отъ всѣка) единъ день преди откриване на следующата конференция, провѣрватъ финансовата и административна дейностъ на М. С. за изтеклия отчетенъ периодъ.

ГЛАВА IV.

Срѣдства на секретариата

Чл. 16. — За издръжката си и за провеждане своята дейностъ М. С. получава:

а) 20% отъ месечния членски вносъ, който М. О. събира;

б) 20% отъ чистия приходъ отъ всички акции на М. О. като вечеринки, забави, томболи и др.;

в) приходи отъ печатни издания;

г) отъ дарения и др.

Чл. 17. — Дължимитѣ по точка а. и б на чл. 16 суми, М. О. трѣбва да отчитатъ редовно всѣки три мѣсеци.

Чл. 18. — М. С. събира приходитѣ и извършва разходитѣ си съобразно гласуванъ отъ конференцията бюджетъ.

Д Ъ Л Ъ II

ГЛАВА V

Младенки организации

Цель и срѣдства

Чл. 19. — Младежкитѣ организации иматъ за целъ: а) да работятъ за организирането на добруджанската младежъ и за нейното културно-просветно усъвършенстване; б) да ратува за насаждане любове къмъ поробена Добруджа; в) да защитаватъ и се борятъ съвмѣстно съ д-ва „Добруджа“ и дамскитѣ групи за осъществяване идеалитѣ и целитѣ на целокупната добруджанска емиграция; г) да развиватъ благотворителна дейностъ въ полза на нуждаещитѣ се младежи добруджанци, членове на организацията.

Чл. 20. — Целитѣ си М. О. постигатъ посредствомъ: а) реферати, сказки и публични събрания; б) спортъ и туризъмъ; в) вземане най-активно участие въ инициативитѣ на организираната добруджанска емиграция; г) другарски срещи, забави и вечеринки; д) поощряване всички културни и народностни прояви, които сж въ интересъ и отъ полза за добруджанското освободително дѣло.

ГЛАВА VI.

Устройство

Чл. 21. — Въ М. О. могатъ да членуватъ всички добруджанки и добруджанци отъ 15 до 30 годишна възраст.

Чл. 22. — Членоветѣ на организацията биватъ: действителни, спомогателни, почетни и членове — благодетели.

Действителни членове могатъ да бждатъ роденитѣ или заселенитѣ въ Добруджа младежи, безразлично отъ каква народностъ сж, освенъ ромънци, а сжщо така и дъщеритѣ и синоветѣ на добруджански семейства, макаръ и родени въ България или другаде.

Спомогателни членове могатъ да бждатъ всички младежи българи, които иматъ присърдце добруджанската кауза.

Почетни членове могатъ да бждатъ всички които иматъ особени заслуги къмъ добруджанското освободително дѣло.

Членове благодетели биватъ всички, които сж подарили на организацията надъ 1000 лева.

Чл. 23. — Действителнитѣ и спомогателни членове се приематъ отъ настоятелството по подадена писменна декларация приподписана отъ двама члена, а почетни и благодетелни се провъзгласяватъ отъ общото годишно събрание са-

мо по предложение на н-вото.

Чл. 24. — Всѣки членъ е длъженъ: а) да пази достойнството и доброто име на организацията; б) да плаща редовно членския си вносъ; в) да посещава всички събрания, сказки, вечеринки и др. уреджани отъ организацията. г) да бжде активенъ участникъ въ реализиране инициативитѣ й; д) да пропагитира навсѣкжде идеитѣ и добруджанското освободително дѣло, както сж начертани отъ младежката конференция и е) да получава списание „Стефанъ Караджа“.

Чл. 25. — Членоветѣ на организацията се изключватъ отъ н-вото при следнитѣ случаи: а) ако на издѣлжатъ членскитѣ си вносъ за една година; б) ако съ деянията си оронватъ престижа на добруджанското дѣло; в) ако не съблюдаютъ и не изпълняватъ решенията на годишната младежка конференция на М. С., на общитѣ събрания и на настоятелствата на М. О.

ГЛАВА VII.

Материални средства

Чл. 26. — Организацията черпятъ материалнитѣ си средства отъ:

а) месечни членски вноски, които не могатъ да бждатъ по малки отъ 5 лв.

б) месечни вноски отъ членоветѣ — дарители съ минимумъ 10 лв. месечно;

в) отъ членски карти;

г) приходи отъ вечеринки, забави, томболи и др.

Чл. 27. Приходитѣ добити отъ инициативитѣ обмислени и проведени съвместно съ д-вата „Добруджа“, или дамскитѣ групи, се разпредѣлятъ съгласно уговоренитѣ между странитѣ условия.

ГЛАВА VIII.

Управление

Чл. 28. Младежкитѣ организации се ръководятъ отъ:

а) общо събрание;

б) настоятелство и

в) контролна комисия.

Чл. 29. Общитѣ събрания на М. О. биватъ: редовни, годишни и извънредни.

Редовнитѣ годишни разглеждатъ отчетта на н-вото и доклада на контролната комисия, провъзгласяватъ почетни и членове благодетели, избиратъ нови управителни тѣла. Дневниятъ имъ редъ се обявява най-малко три дни преди свикването имъ. Ако нѣма кворумъ единъ часъ следъ обявеното време събранието се открива и се счита законно.

Извънреднитѣ събрания се свикватъ когато н-вото намѣри за добре или една трета отъ отчетенитѣ, действителни членове пожелаатъ това съ депозиране предъ нивото на мотивирана писменна молба.

Чл. 30 Н-вата на М. О. избирани съ тайно гласуване за една година, се състоятъ отъ 5 до 10 члена, въ зависимостъ отъ броя на членоветѣ на организацията.

Чл. 31. Настоятелствата на М. О. могатъ да изразходватъ, съ протоколно решение, до 2000 лева.

Чл. 32. Н-вата на М. О. водятъ следнитѣ книги: членска, касова, протоколна, инвентарна и др. каквито нуждитѣ наложатъ.

Всички книги трѣбва да бждтъ прошнуровани, пронумеровани и завѣрени отъ контролна комисия.

Чл. 33. Председателтъ представлява организацията; подписва кореспонденцията; свиква и председаелствува н-венитѣ заседание; разрешава разходитѣ до 500 лв. Когато отсъствува замѣства го съ всичкитѣ му права подпредседателтъ.

Секретарьтъ върши всичката писмена работа и подписва заедно съ председателя кореспонденцията.

Касиерьтъ има грижата за редовното събиране на членския вносъ. Той приготвява годишната равномѣтка, както и отдѣлни за всѣка вечеринка, томбола и др. равномѣтка, както и настоятелството разглежда въ заседание и одобрява съ протоколъ. Въ себе си касиера може да държи до 500 лв. Разликата въ по-вече се внася въ кредитно учреждение, определено отъ н-вото съ протоколно решение.

Чл. 34. Контролната комисия се избира общото годишното събрание въ съставъ: председателъ, секретаръ и единъ членъ. Тя провѣрва смѣткитѣ на н-вото най-малко на два месеца веднажъ. Следъ всѣка ревизия докладва въ общитѣ съб-

рания. За общото годишно събрание изготвя годишенъ докладъ.

Чл. 35. Контролната комисия при нужда може да свика н-вото на заседание, а въ случай че констатира финансови нарушения — и извънредно общо събрание, което сезира съ доклада си.

ГЛАВА IX.

Общи разпореджания

Чл. 36. Празникьтъ на М. О. съвпада съ деньтъ на Караджата — първия недѣленъ день на м. августъ.

Чл. 37. Печатьтъ на М. С. е кръгълъ съ надписъ околоржъстъ — Секретариатъ на Добруджанскитѣ Младежки Организации — въ срѣдата — „Стефанъ Карѣджа“ въ България.

Чл. 38. Печатьтъ на М. О. е кръгълъ съ надписъ околоржъстъ — Добруджанска младежка организация — следва името на населения пунктъ — въ срѣдата „Стефанъ Караджа“.

Чл. 39. Знамето на организацията е черно съ лика на Караджата извезанъ съ червено. На дръжката му има стилизирано лъвче. На страната кждето е ликьтъ — надписъ „Свободата не ще екзархъ иска Караджата“. На другата страна картата на Добруджа, града или селото и годината на основаването на М. О.

Чл. 40. Членоветѣ на М. О. иматъ следната форма: черни ризи съ червени връзки, черни фуражки съ златенъ шнуръ; на ржжавитѣ и фуражкитѣ монogramъ „С. К.“ — инициалитѣ на Стефанъ Караджа.

Чл. 41. Настоящиятъ уставъ може да бжде измѣнянъ само отъ годишнитѣ младежки конференции и то ако за измѣненията, оповестени предварително въ дневния редъ на конференцията, гласуватъ най-малко $\frac{2}{3}$ отъ делегатитѣ.

Преди всичко дисциплина

Въ всѣка обществена организация която иска да живѣе, която иска да има борчески характеръ, трѣбва да владее желѣзна дисциплина. Тя е първата предпоставка за правилниятъ и сигуренъ животъ на обществената организация. Не Караджата ли, проникнатъ отъ тая истина е казалъ: „Всички предъ свещената мисия сме равни. А пъкъ голѣмци ще бждатъ онѣзи, които на бойното поле съ оржие въ ржка докажатъ, че сж голѣми юнаци.“

„Думата ми е: достатъчно да сме съгласни по принципъ и на дѣло и съ взаимно довѣрие, безъ завистъ, която е изворьтъ на всички злини, убийца на всички добри предприятия, — само така ще победимъ. И сигурно напраздно ще бжде не само ние, една шепа хора, но даже всичкитѣ войски по цѣлия свѣтъ ще загинатъ като се ударятъ въ скалата на несъгласието. Защото отъ несъгласието се раждатъ интригитѣ, разединение-то и най-после — сигурно загиване.“

Въ оная епоха на пълно духовно и политическо робство Караджата, който се учи само на часослова и псалтиря можа да прозре истината, че само единодушието, единомислието и дисциплината могатъ дъ създадатъ велики дѣла.

Добруджанското младежко движение, което е извикано на животъ по повелата на времето, да се бори за свободата на Добруджа, има нужда отъ дисциплина.

Да, дисциплина желѣзна. Дисциплина съзнателна. Защото ние сме събрани подъ знамето на Добруджа доброволно въ името на една обща идея — да се боримъ противъ жестока неправа нанесена надъ хлѣбородната ни родина. Всѣки членъ на организацията ни трѣбва да има ясно съзнание за своитѣ задължения. Само така нашата организация ще има стегнати бойки редове, готови за дѣла, нужни за едно освободително движение.

Нѣма по голѣма радостъ отъ тая при съзнанието за изпълненъ дългъ.

Кой води хилядитѣ войни на бойнитѣ поля? Кой ги накара да умратъ тѣй героически при Шипка, при Одринъ, при Тутраканъ? Не бѣше ли това съзнанието?

И днесъ, когато Добруджа е политическа отъ робски вериги, нужди съ дѣла такива, каквито създадохъ тѣзи герои. Намъ се пада този дългъ. Герои ли сме? Имамъ ли необходимото съзнание и енергия? — Да! Защото сме съзнателни за оная които летѣха отъ Дунава до Бало море. Тогава да бждемъ дисциплинирани. Да бждемъ за да победимъ!

И все пакъ
Болжукчиевиятъ Мелбасъ
е превъзходенъ

ТЕКСТИЛЪ

Акционерно дружество за памучно предачество
и тъкачество — Варна
ПРЕДЛАГА:

Платна български, бълени и небълени, оксфорди,
цветни аладжи, докуми и др. Производство на собст-
венитѣ му тъкачни фабрики въ Варна.

Телефони: 332 и 170 За телегр. „Текстиль“

Фото-Лаборатория

„ФЕБУСЪ“

Варна, Бул. „Сливница“ № 10

Изпълнява най-акуратно и бързо всѣкакви любителски поръчки
Специаленъ салонъ за художествени снимки

Продажба на фото-любителски материяли

Хиоска дамска мастъка екстра, горчивка (стомашно)
и вино Москать 12 годишно само при

Яни Цукато & Д. Анемояневъ

както и фини ликьори, коняци: медициналъ, дубълъ
екстра и екстра, вермутъ фернетъ, ромъ жамайка,
зарска мастика екстра (Дузико), вина Кестрички и др.
ЦЕНИ НАЙ-ИЗНОСНИ

Бирария „ГРОЗДЪ“

и тази година си остава най-добре
уредената за курорта
Бирария Ресторантъ

Индустриално Акц. Д-во

„Янко Л. Зантопуловъ“

фабрика за медни, алуминиеви домашни сждове
ВАРНА

Телефонъ № 339

за телеграми: Зантопуловъ

Фото „ПЕРУЦЪ“

Варна бул. „Сливница“ 6

Единствена лаборатория съ винаги прѣсни стоки
отъ най-реномираната ф-ка „Перуцъ“

Работа чиста, бърза и акуратна

■■■■ Търсете плаки и филми „Перуцъ“ ■■■■

Само при **БРАТЯ Т. ЖЕЛЪЗКОВИ** ул. Преславска 20
срещу хот. Парижъ

За евтини и солидни: кувари и чанти за път, сандали и гумени
обуща голѣмъ изборъ дамски чанти и всички спортни, ловни
туристически артикули и др.

Тютюнева фабрика

„МОМИЧЕ“

К. М. Авгерияиди

Варна

Варна

Произвежда финни и ароматични цигари

отъ най-доброкачествени тютюни

„ЧИЧО“

ме нарича всѣки гостъ и курортистъ на Варна
защото азъ му изготвямъ най-вкусното ядене, слѣдъ
дълга умора да хапне и пийне отлични
студени напитки.

Тозъ, който не е посетилъ „Чичо“, все едно,
не е билъ на курортъ въ Варна.

Магазинъ „Карлово“

Варна- ул. „6 септември“ 12 срещу църквата Св. Никола,
обявява дѣмпингъ на всички видове

домашни тъкани произведения

Голѣмъ изборъ отъ черги и килими

цени рекламни

Елитътъ на медицинската мисълъ твърди

че разтителната храна най-добре се възприема отъ организъмъ
За да изпитате това твърдение, посещавайте

Народната вегетарианска гостилница

Варна, ул. „6 септември“ 26

Която ще ви даде чиста и евтина храна и красива обстановка

Посетете да се увѣрите

Ненадминатъ е по вкусъ на закуски и ястия

Ресторантъ и карнацария

ЧИЧО МИТЮ

на бул. „Сливница“

Варненци и гости на Варна, достатъчно едно посещение

ЖЕНАТА И МЪЖЪТЪ

добиватъ елегантностъ, усилватъ своята красота като се фризиратъ
подстрижатъ и избръснатъ въ бръснаро-фрезьорския салонъ

„УКРАСА“

на НИКОЛА МАНАСИЕВЪ, ул. Шипка 14 — Варна

Въ модното дамско ателие

„ЕЛЕГАНТЪ“

на АТАНАСЪ ДИМИТРОВЪ ул. „Царъ Борисъ“ и „Водень“ се изработватъ
най-модерни костюми, пардесюта и балтони. Сждото ателие разполага
тъмни десени отъ най-добри качества. Работа бърза и акуратна.

Манифактуренъ магазинъ

„МАРКИЗА“

на Георги Черневъ — Варна, ул. Преславска

Притежава добъръ изборъ отъ хасета, американи, поплини, зефири, оксфорди,
дюшеклицы, хавлии и пишкири. Специално за сезона джоржети, мусулини,
седелини, соа лаваблъ, всички цѣттове, соа екрю.

ЦЕНИ НАМАЛЕНИ

РЕСТОРАНТЪ

Венеция

Варна, ул. „6 септември“

Винаги се готви вкусна и питателна
храна. Закуски на скара и

натурални напитки

ОБѢДЪ и ВЕЧЕРЪ

РАДИО-КОНЦЕРТИ

Модеренъ магазинъ

Георги А. Бошнаковъ-Варна

Готови дрехи, вълнени платове,
балатумъ и др.

НА НАЙ-ИЗНОСНИ ЦЕНИ

Магазинъ Василь Урмановъ

Варна, ул. Преславска 22

Голѣмъ изборъ на вълнени
памучни одеала и вълнени платове
за мъжко и дамско облекло

Кофѣ

сурово, пражено и ежед-
невно чукано, чай и какао

при магазинъ „Камила“

ул. „Царъ Симеонъ“ 12 — Варна